

GALATI – EVALUAREA SISTEMULUI ALIMENTAR, STRATEGIA ALIMENTARA SI PLANUL DE ACTIUNE

2026

Raport elaborat de Let's Food și Roxana Triboi, Climato Sfera
Cu contribuția Administrației Piețelor Agroalimentare Galați

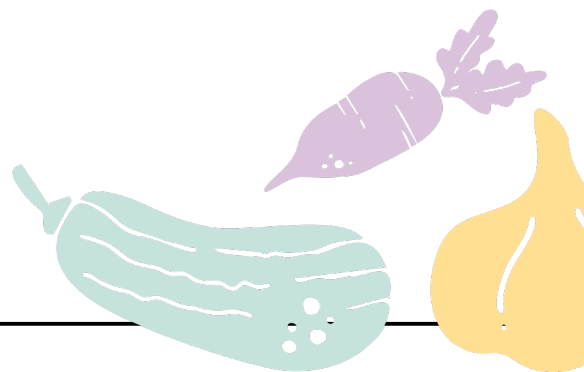
În cadrul proiectului Erasmus+: „EuroFoodXchange: Consolidarea
capacității administrațiilor locale – formare și schimb de cunoștințe
pentru sisteme alimentare teritoriale durabile”

Funded by
the European Union

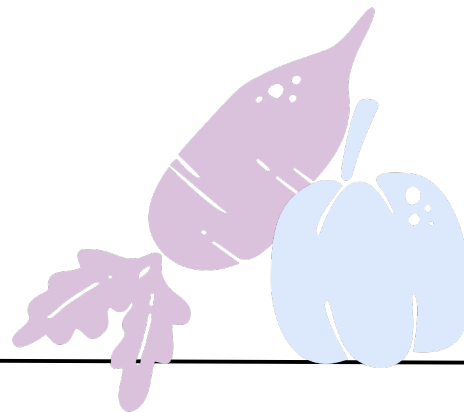

CUPRINS

<u>Context</u>	3
<u>Lista figurilor</u>	4
<u>Metodologie</u>	5
<u>I. Evaluarea sistemului alimentar din Galați</u>	6
<u>I.1. Prezentarea generală a orașului</u>	7
<u>I.2. Securitate alimentară și nutriție: Oferă sistemul alimentar din Galați tuturor acces la alimente suficiente, sigure și nutritive?</u>	9
<u>I.3. Durabilitate socioeconomică: Se bazează sistemul alimentar din Galați pe o economie incluzivă, locuri de muncă și reducerea dezechilibrelor de putere dintre actorii implicați?</u>	17
<u>I.4. Durabilitate ecologică: Protejează sistemul alimentar din Galați mediul și biodiversitatea fără a epuiza resursele neregenerabile sau a genera poluare?</u>	25
<u>I.5. Guvernanta alimentară: Oferă sistemul alimentar din Galați informațiile și condițiile necesare pentru a consolida coeziunea socială, încrederea și participarea cetățenilor?</u>	32
<u>I.6. Concluziile evaluării sistemului alimentar</u>	40
<u>I.7. Tabel comparativ al orașelor</u>	41
<u>II. Strategia alimentară și planul de acțiune pentru Galați</u>	42
<u>II.1. Obiectiv strategic 1: Crearea unui cadru legitim de coordonare a politicii alimentare</u>	44
<u>II.2. Obiectiv strategic 2: Consolidarea lanțurilor valorice alimentare locale și durabile prin conectarea municipiului Galați cu fermierii din județul Galați și din zona Matca</u>	50
<u>II.3. Obiectiv 3: Piețele municipale și piața angro ca infrastructură alimentară</u>	56
<u>II.4. Obiectiv 4: Acces la hrană prin coordonarea serviciilor sociale și a serviciilor publice de alimentație</u>	62
<u>II.5. Obiectiv 5: Educație alimentară, încrederea consumatorilor și prevenirea risipei alimentare</u>	68
<u>III. Către un cadru de monitorizare și implementare</u>	73
<u>Concluzie generală</u>	75
<u>Referințe</u>	76

CONTEXT

Sistemele alimentare sunt recunoscute tot mai mult ca domeniu strategic de acțiune la nivel local. Prin responsabilitățile pe care le au în domeniul alimentației colective, al planificării urbane, al politicilor sociale, al protecției mediului și al dezvoltării economice locale, administrațiile locale joacă un rol esențial în îmbunătățirea accesului la hrană sănătoasă, susținerea lanțurilor valorice teritoriale, reducerea risipei alimentare și încurajarea unor modele de consum mai durabile. Într-un context marcat de schimbările climatice, inegalitățile sociale și presiunile asupra sistemelor agricole, politicile alimentare au devenit un instrument important pentru consolidarea rezilienței urbane și teritoriale.

În același timp, problemele legate de alimentație sunt adesea tratate prin politici sectoriale fragmentate, ceea ce îngreunează elaborarea unor abordări coerente și integrate. Programele europene de cooperare oferă, prin urmare, oportunități valoroase pentru ca orașele să își consolideze capacitatea, să facă schimb de experiență și să dezvolte răspunsuri la provocări comune.

În acest context a fost dezvoltat proiectul EuroFoodXchange – Consolidarea capacității administrațiilor locale. Finanțat de Uniunea Europeană prin programul Erasmus+ și coordonat de Let's Food, în parteneriat cu Prague Innovation Institute și Climato Sfera, proiectul urmărește să consolideze capacitatea administrațiilor locale de a elabora și implementa politici alimentare locale ambițioase, participative și durabile. Acesta reunește orașele Praga (Republica Cehă) și Galați (România) și încurajează schimburile dintre administrații locale care se confruntă cu provocări structurale similare.

În acest cadru, sistemul alimentar al municipiului Galați a făcut obiectul unei evaluări cuprinzătoare, realizate în paralel cu cea pentru Praga, pentru a identifica principalele provocări, resurse și puncte de sprijin pentru acțiuni viitoare. Deși orașul dispune de resurse importante — precum piețele municipale și piața angro, o zonă agricolă înconjurătoare puternică (în special bazinul legumicol Matca), servicii publice în domeniul alimentației și proximitatea fluxurilor transfrontaliere de aprovizionare cu Republica Moldova și Ucraina — se confruntă și cu o serie de provocări interdependente privind accesul la hrană, inegalitățile socioeconomice, presiunile asupra mediului și fragmentarea guvernantei. Inițiativele existente ale instituțiilor publice, societății civile și actorilor privați sunt active, dar nu sunt încă reunite într-o abordare comună a sistemului alimentar.

Raportul prezintă o evaluare a sistemului alimentar din Galați, structurată pe patru dimensiuni: securitate alimentară și nutriție, durabilitate socioeconomică, durabilitate ecologică și guvernanta alimentară. Scopul său este să identifice principalele provocări și oportunități, să evidențieze resursele existente și să sprijine conturarea unui cadru mai coerent de politică alimentară locală, corelat cu competențele municipale și cu dinamica teritorială mai largă.

Documentele au fost elaborate în comun de Let's Food și Roxana Triboi de la Climato Sfera, în strânsă colaborare cu Administrația Piețelor Agroalimentare Galați și cu actorii locali implicați pe parcursul proiectului EuroFoodXchange.

LISTA FIGURILOR

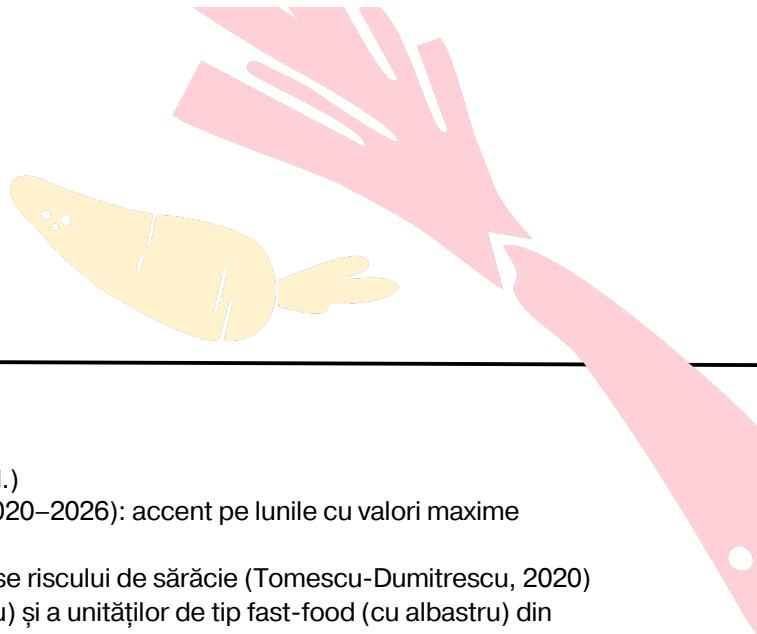

Figura 1: Județele României (Wikipedia, n.d.)

Figura 2: Harta municipiului Galați (Google Maps, n.d.)

Figura 3: Inflația prețurilor alimentelor în România (2020–2026): accent pe lunile cu valori maxime (Trading Economics, n.d.)

Figura 4: Harta sărăciei în România – persoane expuse riscului de sărăcie (Tomescu-Dumitrescu, 2020)

Figura 5: Harta magazinelor alimentare (cu portocaliu) și a unităților de tip fast-food (cu albastru) din Galați (My Maps)

Figura 6: Arborele problemelor și soluțiilor, transcris și realizat în timpul vizitei de studiu la Galați, aprilie 2026

Figura 7: Comparatie privind ocuparea forței de muncă în agricultură în cele 27 de țări ale UE, între 2005 și 2020 (Eurostat, 2020)

Figura 8: Ponderea administratorilor de exploatații agricole cu vârsta sub 35 de ani, în funcție de gen, în România (Eurostat, 2021)

Figura 9: Numărul și dimensiunea medie a exploatațiilor agricole din România (Eurostat, 2021)

Figura 10: Arborii problemelor și soluțiilor, transcriși și realizați în timpul vizitei de studiu la Galați, aprilie 2026

Figura 11: Ponderea suprafeței agricole utilizate (SAU) gestionate de exploatații cu intensitate scăzută, medie și ridicată pe hectar în România (Eurostat, 2021)

Figura 12: Suprafața totală cultivată în sistem ecologic, în hectare, în România (Eurostat, 2022)

Figura 13: Arborii problemelor și soluțiilor, transcriși și realizați în timpul vizitei de studiu la Galați, aprilie 2026

Figura 14: Tabel privind structura guvernantei alimentare pe mai multe niveluri relevantă pentru Galați

Figura 15: Arborii problemelor și soluțiilor, transcriși și realizați în timpul vizitei de studiu la Galați, aprilie 2026

Figura 16: Tabel comparativ al orașelor (Territoires Fertiles, Eurostat, INSEE, Rádlová et al., 2025)

METODOLOGIE

Evaluarea, strategia și planul de acțiune au fost elaborate în perioada 2025–2026 printr-o abordare participativă, cu implicarea mai multor categorii de actori, care a combinat cercetarea documentară, consultările cu actorii locali și schimburile de practici cu administrații locale europene.

Evaluarea sistemului alimentar

Evaluarea sistemului alimentar s-a bazat pe mai multe surse complementare:

- **Cercetare documentară**, incluzând analiza literaturii existente, a datelor statistice, a documentelor de politică publică și a studiilor anterioare;
- **Trei interviuri semistructurate cu actori-cheie implicați în domenii legate de alimentație**, care au oferit informații calitative despre provocările locale, inițiativele existente și oportunitățile de acțiune;
- **O vizită de studiu și un atelier participativ organizate la Galați în martie–aprilie 2026**, care au reunit reprezentanți ai municipiului Galați și actori locali din agricultură, producție alimentară, cercetare, organizații neguvernamentale și alte domenii legate de alimentație. Cu ajutorul arborilor problemelor și soluțiilor, participanții au identificat principalele provocări de durabilitate ale sistemului alimentar din Galați, le-au analizat cauzele profunde și au stabilit domeniile de acțiune prioritare.

Elaborarea strategiei și a planului de acțiune

Pornind de la concluziile evaluării, strategia alimentară și planul de acțiune au fost elaborate prin:

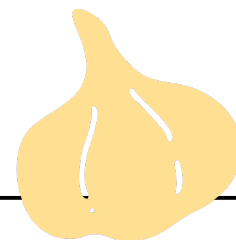
- **Schimburi bilaterale cu reprezentanți ai municipiului Galați, cercetători și actori ai sistemului alimentar**, pentru a discuta prioritățile, fezabilitatea și modalitățile de implementare;
- **Discuții în cadrul atelierelor EuroFoodXchange**, axate pe accesul la hrană, achizițiile publice, durabilitatea ecologică, reducerea risipei alimentare și guvernanta alimentară;
- **Analiza politicilor și practicilor alimentare implementate în alte orașe europene**, inclusiv activități de învățare reciprocă la care au participat Galați, Praga și administrații locale franceze care lucrează pentru sisteme alimentare durabile.

Această abordare participativă a urmărit ca evaluarea și acțiunile propuse să reflecte prioritățile locale, să valorifice inițiativele și capacitățile existente și să creeze un angajament comun al autorităților publice și al actorilor sistemului alimentar.

1. EVALUAREA SISTEMULUI ALIMENTAR DIN GALATI

I.1. PREZENTAREA GENERALA A ORASULUI

Geografie și demografie

Galați se află în estul României, în județul Galați, și este al șaptelea oraș ca mărime din țară, cu aproximativ 216,000 de locuitori (comparativ cu 1.7 milioane în București). Orașul este condus de primarul Ionuț-Florin Pucleanu (Partidul Social Democrat – PSD), aflat în funcție din 2016. Situat strategic pe Dunăre și conectat rutier și feroviar la principalele coridoare europene, Galați este unul dintre centrele comerciale importante ale României și o poartă logistică majoră (Galați City Hall, 2024).

Proximitatea față de Ucraina și Republica Moldova influențează puternic dinamica schimburilor comerciale regionale. Războiul din Ucraina a perturbat lanțurile de aprovizionare și a contribuit la presiunile inflaționiste din Europa de Est, iar România a înregistrat în 2024 o scădere cu 24.3% a importurilor de cereale, determinată în mare parte de reducerea fluxurilor din Ucraina (-85%) (French Treasury, 2024).

În același timp, România menține legături economice strânse cu Republica Moldova, care reprezintă peste 21% din comerțul său exterior (€2.5 miliarde în 2024) și rămâne o destinație importantă pentru investițiile românești. Schimburile agroalimentare — în special cele de cereale, semințe oleaginoase, fructe și băuturi — reflectă gradul ridicat de integrare dintre cele două economii alimentare (Cimpoieș, 2021; Toureau, 2025).

Figura 1: Județele României (Wikipedia, n.d.)

Figura 2: Harta municipiului Galați (Google Maps, n.d.)

Economie

Economia României se bazează pe trei sectoare principale: serviciile ocupă primul loc, cu 42.5% din forța de muncă, urmate de industrie, cu 26.8%, și de agricultură, cu 12% (Eures, 2024). Deși serviciile predomină în centrele urbane, agricultura păstrează un rol structural important, mai ales în zonele rurale, unde locuiește aproximativ 45% din populația României (Galați County Council, 2021).

Această pondere a mediului rural se reflectă în amploarea sectorului agricol: terenurile agricole acoperă 55% din suprafața totală a României, iar în 2020 erau înregistrate aproape 2.9 milioane de exploatați agricole în întreaga țară (Eurostat, 2020). Dimensiunea medie a unei exploatații agricole din România este de 3.4 hectare (Eurostat, 2025).

Agricultură

În județul Galați, prezența agriculturii este și mai pronunțată. Aproximativ 80.2% din suprafața județului are destinație agricolă (World Bank, 2023), 45.7% din populație locuiește în mediul rural, iar 24.4% din forța de muncă lucrează în agricultură (Manolache et al., 2024). Regiunea beneficiază și de un microclimat favorabil, care susține această activitate (Manolache et al., 2024). Împreună, aceste date arată că agricultura are o pondere mai mare în economia locală a Galațiului decât în alte zone ale României, ceea ce face din alimentație o temă deosebit de importantă pentru teritoriu.

Istorie și guvernare

Înțelegerea sistemului alimentar din Galați presupune și luarea în considerare a parcursului istoric al României. Deși beneficia de un sprijin popular redus, Partidul Comunist a ajuns la putere în 1945 cu susținerea Uniunii Sovietice (Britannica, n.d.). Deceniile următoare au fost marcate de represiune politică și de penurii alimentare severe. În timpul regimului Ceaușescu (1965–1989), alimentele erau strict raționalizate, importurile au fost reduse drastic, iar o mare parte din producția agricolă a țării era exportată pentru rambursarea datoriei externe, astfel încât rafturile magazinelor rămăneau în mare parte goale (Georgescu, 1991; Deletant, 2007; Deletant, 2019).

Regimul s-a prăbușit în timpul Revoluției Române din decembrie 1989, care a dus la căderea comunismului și la începutul tranziției democratice, sub președintele Ion Iliescu, în 1990. Ulterior, România s-a integrat treptat în instituțiile occidentale, aderând la NATO în 2004 și la Uniunea Europeană în 2007.

România: tranziție alimentară postsocialistă

Sistemul alimentar din Galați reflectă tranziția României de la un sistem controlat de stat, marcat de penurie și raționalizare, la o economie de piață. În perioada socialistă, multe gospodării se bazau pe rețele familiale, producția proprie și piețele agroalimentare pentru a-și asigura hrana, ceea ce a creat forme durabile de încredere întemeiate pe proximitate și pe relații directe cu producătorii (Perianu, 2008; Nicolau, 1995; Verdery, 2003; Kligman and Verdery, 2011).

După 1989, liberalizarea pieței a transformat producția și consumul alimentar. Alimentele importate și procesate au devenit simboluri ale abundenței și modernității, iar supermarketurile au înlocuit treptat rețelele tradiționale de încredere cu încrederea în mărci, etichete și lanțuri comerciale. Prin urmare, refacerea încrederii în alimentele locale presupune astăzi o bună vizibilitate a producătorilor, trasabilitate și garantarea calității (Huyge, 2019; Voinea et al., 2019; Voinea et al., 2020).

În același timp, producția alimentară în gospodărie rămâne o parte importantă a culturii alimentare românești. Grădinile familiale continuă să ofere legume, fructe și produse de origine animală, cu beneficii sociale și nutriționale. Totuși, caracterul fragmentat și sezonier al acestei producții îngreunează integrarea sa pe piețele alimentare formale în lipsa unui sprijin și a unei coordonări dedicate (European Commission, 2026; Eurostat, 2026; Verdery, 2003; Sabates, 2005).

I.2. SECURITATE ALIMENTARA SI NUTRITIE

Oferă sistemul alimentar din Galați tuturor acces la alimente suficiente, sigure și nutritive?

În această secțiune analizăm securitatea alimentară și nutriția din perspectiva obiceiurilor alimentare, a accesului la hrană sănătoasă și a rezilienței sistemului alimentar local. Urmărim dacă locuitorii dispun de informațiile și resursele necesare pentru a adopta o alimentație echilibrată și dacă alimentele nutritive sunt accesibile fizic și financiar în toate cartierele. În final, evaluăm capacitatea sistemului alimentar de a face față crizelor actuale și viitoare, asigurând totodată o aprovizionare stabilă și sigură cu alimente.

I.2.1. Obiceiurile alimentare reflectă inegalitățile sociale

Problemele de sănătate asociate alimentației sunt în creștere

În România, practicile alimentare nu sunt întotdeauna în acord cu recomandările internaționale de sănătate, iar consecințele sunt vizibile în mai mulți indicatori. În 2024, 32% dintre adulții români sunt considerați obezi (NCD Risk Factor Collaboration, 2024), iar diabetul afectează 7.5% din populația adultă cu vârste între 20-79 de ani (Perspective Monde, n.d.). Totuși, potrivit Indicelui global al foametei (GHI) din 2024, țara se încadrează în categoria cu scor „scăzut” (sub 5): prevalența subnutriției era de 2.5% în 2022 (Trading Economics, n.d.).

O alimentație modelată de istoria și cultura alimentară a României

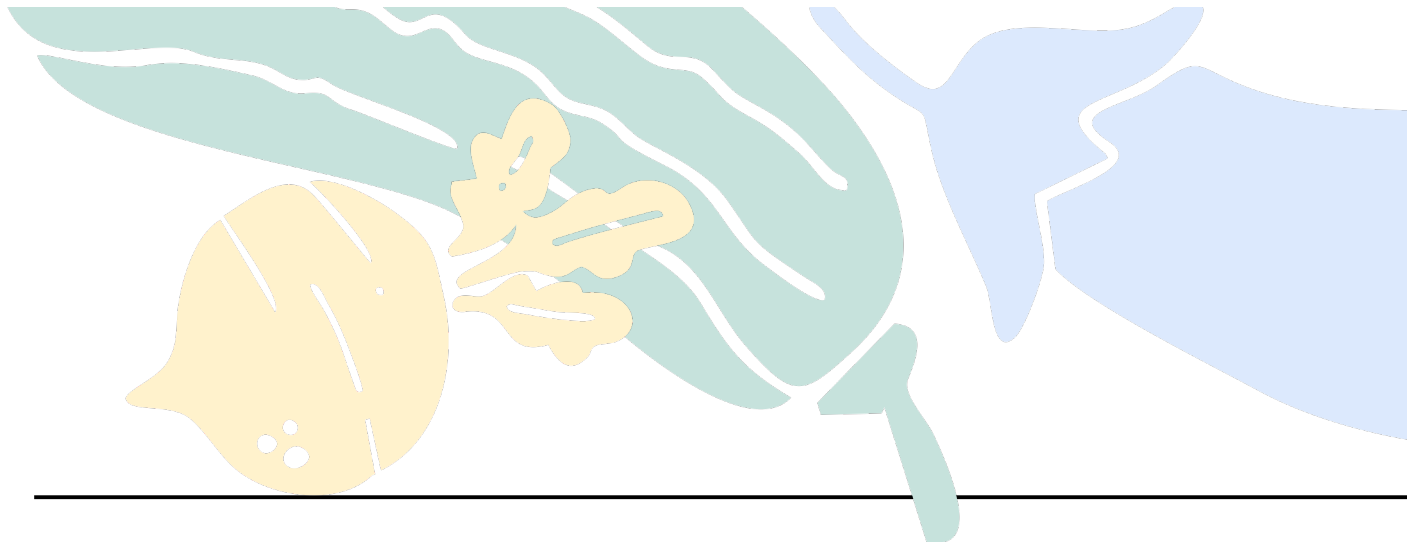
Aceste probleme de sănătate sunt strâns legate de istoria și cultura alimentară a României. Bucătăria românească a fost modelată de valuri succesive de influențe grecești, romane, otomane, săsești, slave și maghiare, dobândind un caracter bogat, dar adesea greu, bazat pe carne și grăsimi (Salanță et al., 2015). Deși România are anumite asemănări culinare cu țările mediteraneene, în special utilizarea legumelor, leguminoaselor și a preparatelor pe bază de măsline, cultura alimentară dominantă rămâne centrată pe preparate consistente, mai ales în mediul rural (European Commission, 2016).

Trebuie avut în vedere și faptul că tradițiile culinare diferă de la o regiune a României la alta. De exemplu, smântâna este folosită în aproape orice fel de mâncare în regiunea Moldovei, unde se află Galațiul (Salanță et al., 2015). Un alt preparat popular în Galați îl reprezintă sarmalele: foi de varză umplute cu un amestec de carne tocată, orez și condimente precum boiaua și cimbrul (Typical Dish.com, n.d.).

Moștenirea perioadei comuniste a influențat, de asemenea, aceste obiceiuri. După căderea comunismului, România a adoptat rapid așa-numita alimentație occidentală, caracterizată printr-un consum ridicat de sodiu, carne roșie, grăsimi, zahăr și alimente procesate, percepută ca expresie a libertății și modernității recent dobândite (Voinea et al., 2019). Astăzi, produse nesănătoase precum mezelurile industriale, margarina, produsele de patiserie stradală și alimentele procesate ieftine au devenit obișnuite în alimentația zilnică a românilor (National Institute of Statistics, 2016, in Voinea et al., 2019).

Foto: Aghenie_Gheorghe

Acces inegal la o alimentație sănătoasă: rolul factorilor socioeconomi

Dincolo de factorii culturali și istorici, inegalitățile sociale influențează considerabil accesul la o alimentație adecvată. Situația este deosebit de vizibilă în rândul copiilor din gospodării dezavantajate: 23% nu au suficientă mâncare la cină și doar 24% consumă zilnic fructe și legume proaspete (World Vision Romania, 2024). Deși România are o tradiție culinară puternică, bazată pe produse locale și de sezon, aceste date arată că diferențele nutriționale țin mai puțin de obiceiurile alimentare culturale și mai mult de inegalitățile socioeconomice structurale, care limitează accesul la o alimentație suficientă și echilibrată.

I.2.2. Costul ridicat al unei alimentații sănătoase limitează accesul la alimente adecvate din punct de vedere nutrițional în România

Creșterea costului unei alimentații sănătoase

Dincolo de obiceiurile culturale, factorii economici reprezintă un obstacol major în calea unei alimentații adecvate în România. Pentru o parte semnificativă a populației, o alimentație sănătoasă rămâne greu de susținut financiar, din cauza prețurilor ridicate și a disponibilității limitate a fructelor, legumelor și peștelui (European Commission, 2016). Situația a fost agravată de instabilitatea accentuată a prețurilor alimentelor după criza COVID-19 și războiul din Ucraina: din martie 2020 până în februarie 2026, România a înregistrat variații puternice ale inflației alimentare, ceea ce a îngreunat tot mai mult menținerea unei alimentații echilibrate de către gospodăriile vulnerabile (Trading Economics, n.d.).

De exemplu, inflația alimentară a ajuns la 5.11% în martie 2020, înainte de a scădea abrupt la 0.51% în aprilie 2021. Un tipar similar, dar mult mai accentuat, s-a înregistrat între ianuarie 2023 și iunie 2024, când inflația a coborât de la un vârf de 22.47% la 1.1%, pentru ca apoi să crească din nou la 7.89%, ușor peste nivelurile consemnate la începutul anului 2020.

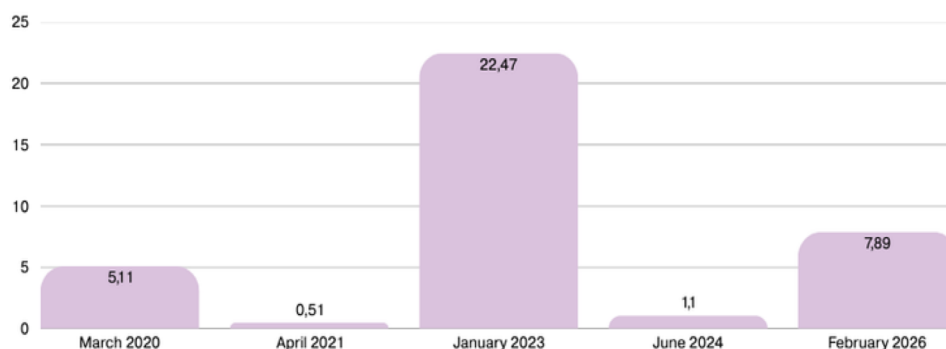
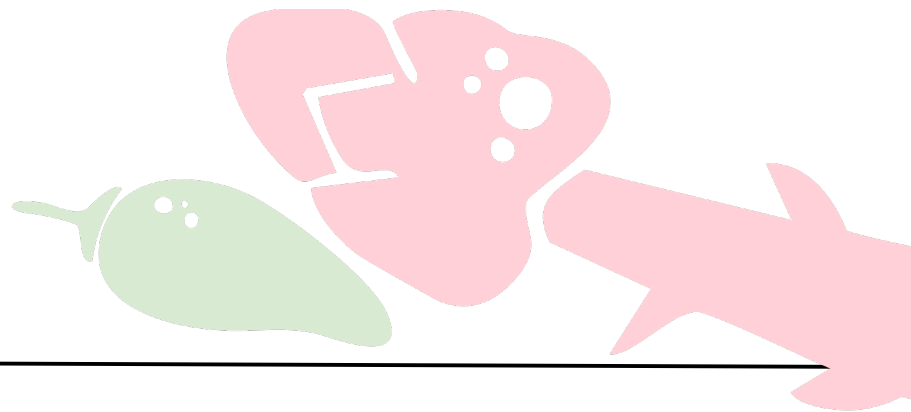

Figura 3: Inflația prețurilor alimentelor în România (2020–2026): accent pe lunile cu valori maxime (Trading Economics, n.d.)

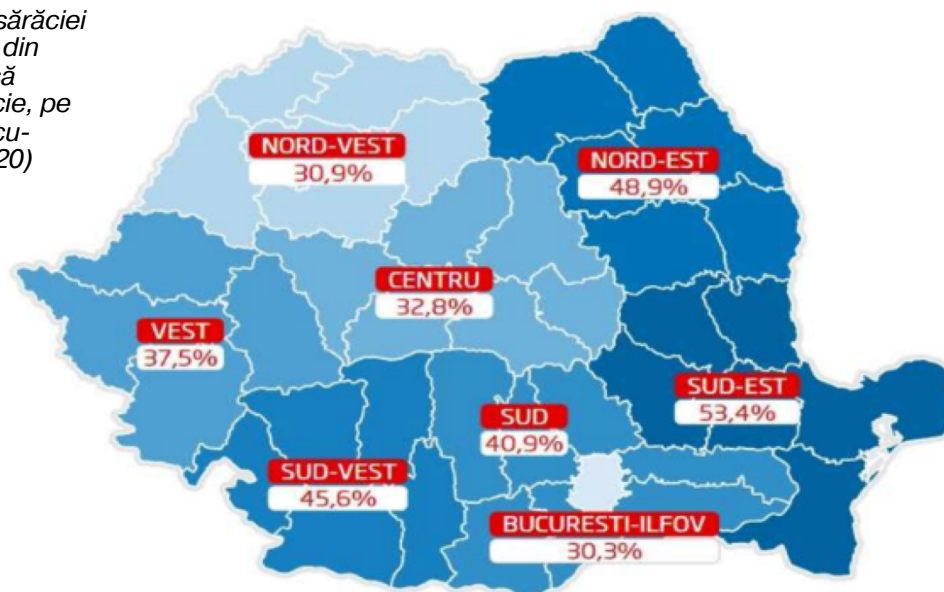

Vulnerabilitate socioeconomică accentuată în sud-estul României

În plus, în 2024, România avea una dintre cele mai ridicate rate ale riscului de sărăcie sau excluziune socială din UE: 27.9% din populație era expusă acestui risc, a 2-a cea mai mare pondere din UE, după Bulgaria (30.3%) și înaintea Greciei (26.9%) (Eurostat, 2024).

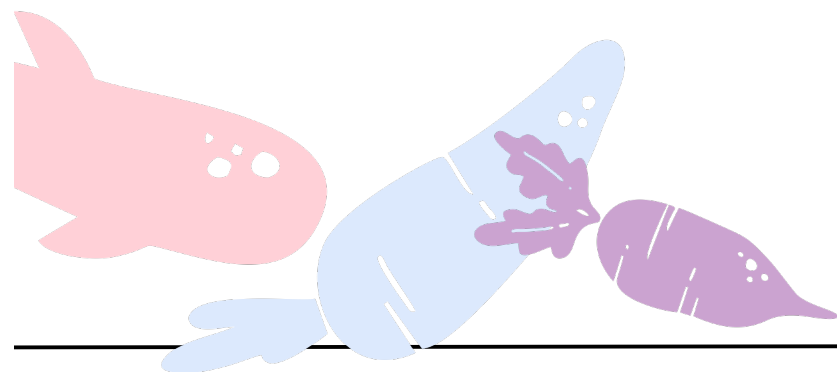
Aceste presiuni economice nu afectează însă toate regiunile în aceeași măsură. Inegalitățile teritoriale puternice agravează situația: județul Galați și regiunea Sud-Est înregistrează unele dintre cele mai ridicate rate ale riscului de sărăcie din țară, ceea ce limitează direct accesul locuitorilor la hrană suficientă și nutritivă (Tomescu-Dumitrescu, 2020). În regiunea Sud-Est, din care face parte județul Galați, această pondere ajunge la 53.4%, adică peste jumătate din populație. Prin comparație, regiunea Nord-Vest înregistrează o rată semnificativ mai scăzută, de 30.9%, adică aproximativ o treime.

Figura 4: Harta sărăciei în România – % din populație expusă riscului de sărăcie, pe regiuni (Tomescu-Dumitrescu, 2020)

Disparitățile reflectă vulnerabilități structurale ale economiei românești. Tranziția la piață din anii 1990 a redus ocuparea de la 8.1 milioane de persoane în 1990 la 4.5 milioane la mijlocul anilor 2000. Între 2000 și 2008, PIB-ul a crescut cu 50%, dar ocuparea cu doar 10% (Stanescu & Dumitru, 2017). După criza din 2008, PIB-ul revenise în 2014 la nivelul anterior, însă se recuperase numai jumătate din locurile de muncă pierdute (Georgescu, 2015).

Din 2010, România are cea mai ridicată inegalitate a veniturilor din UE (Stanescu & Dumitru, 2017), accentuată de reforma Codului muncii din 2010, care a slăbit negocierea colectivă și partea lucrătorilor din câștigurile economice (Dumitru, 2015). Șomajul este apropiat de media UE (6.1% în martie 2026 față de 5.9% în decembrie 2025), dar ascunde sărăcia persoanelor ocupate: la mijlocul anilor 2010, 18–19% trăiau sub pragul sărăciei (National Institute for Statistics, 2016; Tețliuc et al., 2003).

O parte semnificativă din bugetele gospodăriilor este alocată alimentelor

Consecințele asupra accesului la hrană sunt directe și măsurabile: o alimentație sănătoasă costă lunar aproximativ 128 de euro de persoană sau 499 de euro pentru o familie de patru persoane (Voinea et al., 2019; European Commission, 2015). Pentru o gospodărie care câștigă salariul mediu net, coșul alimentar reprezintă aproximativ 70% din venitul total (European Commission, Directorate-General for Employment, 2015). În consecință, puterea de cumpărare determină nu doar cantitatea alimentelor consumate, ci și calitatea lor, accentuând diferențele nutriționale dintre zonele urbane mai prospere și regiunile rurale sau periferice mai defavorizate.

Ajutorul alimentar răspunde unor nevoi importante și este gestionat de organizații neguvernamentale

Ajutorul alimentar reprezintă un răspuns esențial la insecuritatea alimentară tot mai accentuată care afectează populațiile vulnerabile din România. În primăvara anului 2024, campania națională de colectare de alimente coordonată de Romanian Food Banks Federation a oferit sprijin unui număr de 120,000 de persoane aflate în nevoie (Banca Pentru Alimente, 2024). Atât în România, cât și în Galați, responsabilitatea asigurării securității alimentare pentru populațiile vulnerabile este rareori preluată de autoritățile locale. În prezent, accesul grupurilor marginalizate la hrană este facilitat în principal de organizații neguvernamentale (ONG-uri) și întreprinderi sociale (Meeting local stakeholders, 2026). Printre acestea se numără Caritas, Hilt, Comtim România și Romanian Food Banks Federation. Băncile pentru alimente obțin produse de la lanțurile comerciale, din colecte de alimente, prin programul european de ajutor alimentar și material, precum și de la cultivatori, producători și persoane fizice. De la înființarea Romanian Food Banks Federation, în 2016, și până la sfârșitul anului 2025, rețeaua a colectat peste 41,000 de tone de produse, transformate în peste 76 de milioane de porții de mâncare și distribuite, prin mai mult de 800 de ONG-uri parteneri, către 325,000 de persoane vulnerabile (Agerpres, 2026).

I.2.3. O rețea comercială alimentară bine dezvoltată, dar cu dificultăți persistente privind accesul la alimente proaspete

O ofertă comercială diversă, dominată de supermarketuri

Galați beneficiază de o rețea comercială alimentară relativ diversă, care le oferă locuitorilor mai multe modalități de a-și procura hrana. Orașul are aproximativ 70 de supermarketuri, 20 de piețe, dintre care 4 mari, și în jur de 10 magazine alimentare specializate și magazine cu produse locale (Galați municipal public domain inventory, 2026; Meeting with local stakeholders, 2025). Principalele lanțuri sunt Carrefour, Kaufland, Lidl și Profi. Această diversitate sugerează că, cel puțin teoretic, infrastructura de aprovizionare este suficient de dezvoltată pentru a satisface nevoile alimentare de bază ale populației. Orașul are și o prezență semnificativă a unităților de tip fast-food, de la lanțuri internaționale precum McDonald's și KFC până la localuri care oferă preparate precum kebab și sandvișuri cu falafel (Typical Dish.com, n.d.).

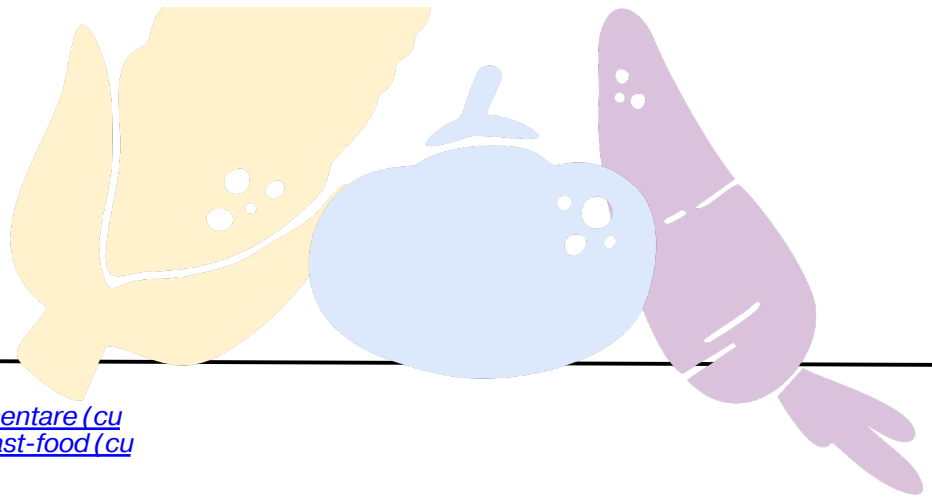
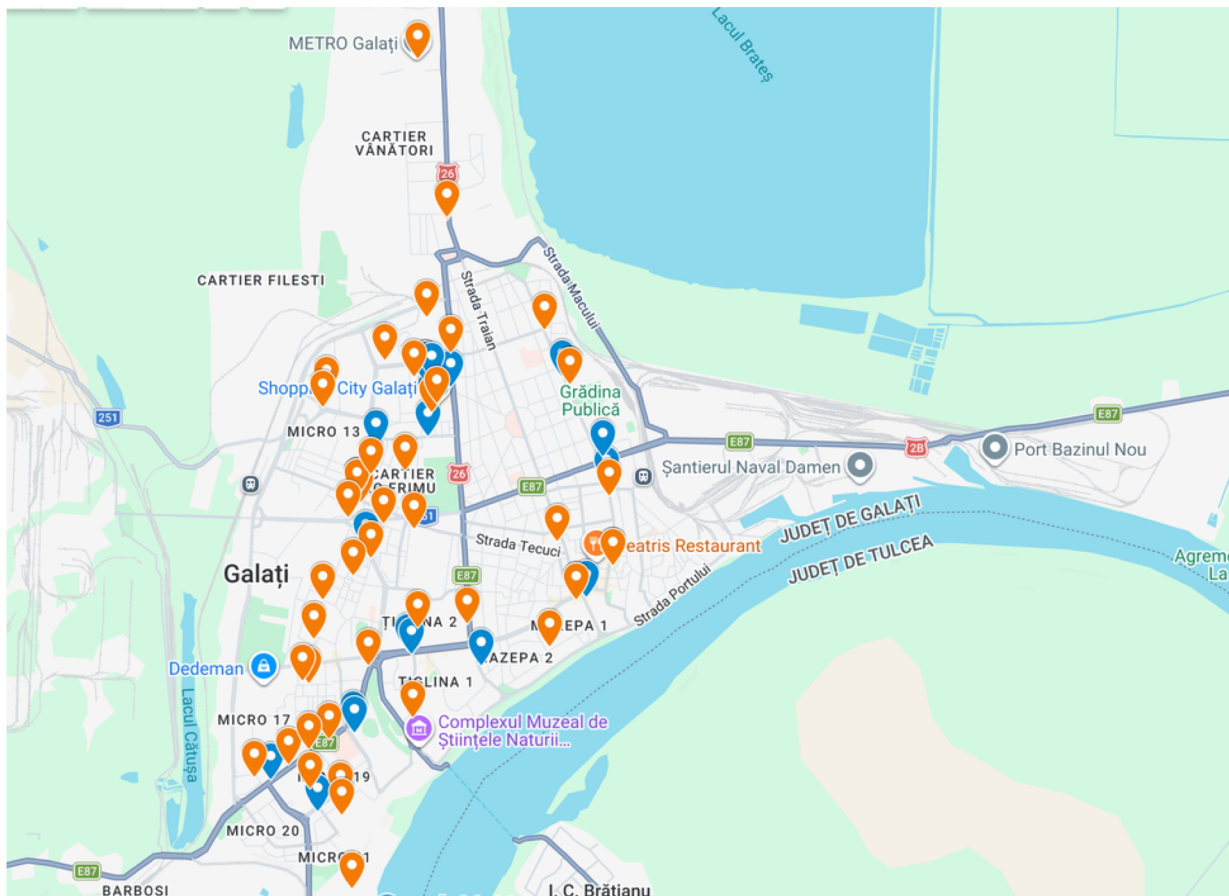

Figura 5: Harta magazinelor alimentare (cu portocaliu) și a unităților de tip fast-food (cu albastru) din Galați (My Maps)

Accesul la alimente proaspete rămâne inegal

În plus, piețele par să fie distribuite relativ uniform în cartierele orașului, ceea ce ar putea, în principiu, să susțină accesul echitabil la produse proaspete și locale. Totuși, anumite zone sunt în continuare slab deservite, în special cartierul Vânători și Micro 17, ambele situate la periferia Galațiului, unde această rețea de distribuție este mai puțin prezentă (Galați municipal public domain inventory, 2026). Aceste excepții indică deficiențe localizate, care îi pot afecta pe locuitorii cu mobilitate redusă sau cu putere de cumpărare limitată și care trebuie avute în vedere pentru a evalua accesul real la hrană în întregul oraș.

În zonele în care magazinele cu alimente proaspete sunt puține sau aflate la distanță, locuitorii care nu dispun de transport motorizat întâmpină un obstacol considerabil în menținerea unei alimentații sănătoase. Aceste zone pot fi descrise drept deșerturi alimentare: cartiere în care locuitorii riscă să întâmpine dificultăți serioase în accesarea alimentelor nutritive, din cauza lipsei unor puncte de vânzare adecvate (Vonthron, 2024).

În lipsa unor opțiuni, mulți locuitori nu se deplasează pur și simplu mai departe, ci își pot adapta obiceiurile de consum la oferta disponibilă în apropiere. Aceasta poate însemna orientarea către lanțuri de fast-food sau magazine de proximitate, care uneori nu vând fructe și legume proaspete. În anumite cazuri, se formează ceea ce cercetătorii numesc o „mlaștină alimentară” („food swamp”): un cartier în care există, din punct de vedere tehnic, acces la alimente, dar unde opțiunile sănătoase sunt eclipsate de abundența produselor hipercalorice și sărace în nutrienți (Vonthron, 2024).

Spre deosebire de deșerturile alimentare, definite prin absența comerțului alimentar, „mlaștinile alimentare” sunt caracterizate de o ofertă dezechilibrată, dominată de opțiuni nesănătoase. Împreună, cele două fenomene arată cum inegalitățile spațiale din mediul alimentar urban pot influența direct obiceiurile alimentare ale locuitorilor Galațiului.

I.2.4. Exportăm materii prime, importăm alimente: veriga intermediară care lipsește din sistemul alimentar

Predominanța agriculturii orientate către export în România

La nivel național, România combină potențialul agricol ridicat cu dependența alimentară. Terenurile agricole acoperă 55% din teritoriu, iar în 2020 existau aproape 2.9 milioane de exploatații (Eurostat, 2020).

România exportă multe materii prime agricole, dar importă alimente procesate. În 2017, a exportat 7 milioane de tone de grâu și porumb și a importat circa 800,000 de tone de pâine congelată, jumătate din consumul intern (RFI, 2017). La fel în zootehnie: exportă bovine, ovine, caprine și carne de porc, iar importurile cresc. Deși este între principalii producători europeni de ovine și caprine (11.8 milioane de capete), producția merge mai ales la export, iar procesarea internă este limitată (77,000 tec) (Team France Export, n.d.).

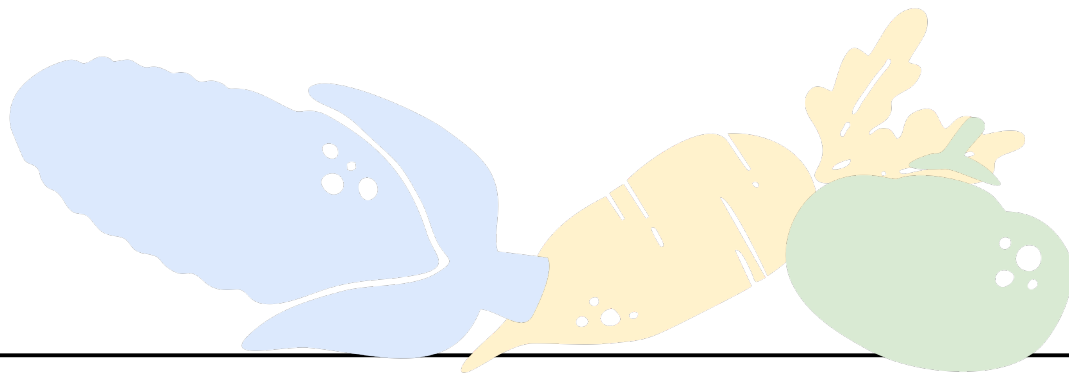
România este un mare producător de fructe și legume și al 6-lea producător de fructe din UE, cu 1.65 milioane de tone în 2023, dar importurile de fructe au depășit €1 miliard în 2025 (INS, 2025). La mere, organizarea colectivă, depozitarea și conservarea insuficiente duc la pierderea producției locale (Team France Export, n.d.).

Exporturile agricole au atins €12.3 miliarde, mai ales din cereale și oleaginoase (€6.1 miliarde). Principalii parteneri europeni sunt Germania, Ungaria, Italia, Țările de Jos, Polonia, Bulgaria și Spania (Direction Générale du Trésor, 2024). Ruptura dintre producția agricolă și consumul intern slăbește suveranitatea alimentară și reziliența nutrițională.

Fluxurile alimentare informale și transfrontaliere care influențează sistemul alimentar din Galați

Apropierea Galațiului de Republica Moldova și Ucraina adaugă o dimensiune transfrontalieră. Schimburile formale și informale — micul comerț și circulația bunurilor și persoanelor — pot îmbunătăți accesul și prețurile, dar rămân uneori invizibile guvernantei alimentare (Michalon, 2007; AP News, 2023; Reuters, 2024).

Războiul din Ucraina a întărit rolul strategic al estului României și al logisticii dunărene și pontice pentru alimente, transport și ajutor umanitar. Galațiul resimte apropierea conflictului și deplasările refugiaților, deși efectele alimentare locale cer documentare. De aceea, securitatea și ajutorul alimentar de urgență, logistica portuară și cooperarea transfrontalieră sunt mai relevante pentru evaluare (AP News, 2023; Reuters, 2024).

Blocajele de infrastructură care limitează consumul de alimente locale

Problema nu privește doar producția. Este vorba și despre „veriga intermediară” care lipsește din sistemul alimentar: gruparea ofertei, depozitarea, lanțurile frigorifice, sortarea, procesarea, transformarea, certificarea, comercializarea, logistica și distribuția națională. În lipsa acestor funcții intermediare, micii producători rămân adesea dependenți de intermediari, vânzări informale, piețe locale sau circuite de comercializare în vrac a materiilor prime. Ei pot produce alimente, dar nu pot ajunge cu ușurință la cumpărători urbani constanți, la achiziții publice, supermarketuri, restaurante sau piețe instituționale. Valoarea este adesea obținută în afara teritoriului în care sunt produse alimentele. Materiile prime pot părăsi regiunea sau țara, în timp ce valoarea adăugată este creată în altă parte, prin sortare, procesare, ambalare, dezvoltarea mărcilor și distribuție. Pentru Galați și Matca, proximitatea față de producție nu creează automat un sistem alimentar local. Întrebarea strategică este cum pot fi organizate producția, gruparea ofertei, procesarea și distribuția astfel încât o parte mai mare din valoare să rămână în teritoriu.

Cazul județului Galați: agricultură productivă, dar un sistem alimentar local slab conectat

Județul Galați ilustrează paradoxul agriculturii românești: un teritoriu foarte productiv, cu o integrare redusă a sistemului alimentar local. Terenurile agricole acoperă 80.2% din suprafața județului, iar producția este dominată în mare măsură de cereale (67%) și plante oleaginoase (23%). Cu 419,770 de hectare de teren cultivat, Galați se numără printre principalele județe agricole ale României (INS, 2022). Totuși, producția agricolă nu se traduce automat prin disponibilitatea alimentelor locale pentru locuitori, școli sau instituții publice. Principala provocare constă în conectarea producției cu cererea locală prin sisteme de procesare, distribuție și logistică. Un exemplu important este Matca, cunoscută drept „polul legumicol” al județului Galați. Producătorii de aici aprovizionează atât piața internă, cât și piețele de export, demonstrând potențialul productiv ridicat al teritoriului; integrarea pe piața locală rămâne însă limitată (Agro TV, 2021).

Valorificarea acestui potențial presupune consolidarea funcțiilor lanțului alimentar local: cartografierea producătorilor, gruparea ofertei, depozitarea, logistica, trasabilitatea și legăturile stabile cu cumpărătorii locali. În lipsa acestor mecanisme, producția riscă să rămână dependentă de intermediari și de piețele externe. În același timp, capacitatea de producție a județului Galați se confruntă cu provocări pe termen lung. Între 2012 și 2018, suprafața cultivată a scăzut cu 7.6%, fenomen care reflectă parțial depopularea rurală, dificultățile reînnoirii generaționale și conversia terenurilor agricole către alte utilizări (Manolache et al., 2024).

Foto: Let's Food

CONCLUZIILE DIMENSIUNII SECURITĂȚII ALIMENTARE ȘI NUTRIȚIEI

Aceste elemente permit formularea primelor concluzii importante privind dimensiunea securității alimentare și a nutriției. România se confruntă cu provocări majore în materie de nutriție și securitate alimentară: obezitatea afectează aproape o treime din populația adultă, iar diabetul, 7.5% dintre adulți. În pofida unei rate relativ scăzute a subnutriției, copiii din medii dezavantajate sunt deosebit de vulnerabili, mulți dintre ei neavând acces zilnic la hrană suficientă și nutritivă.

Barierile economice au un rol central în aceste disparități. Alimentele sănătoase rămân scumpe și uneori greu de găsit, iar instabilitatea prețurilor a agravat situația gospodăriilor cu venituri reduse. Aceste dificultăți nu sunt distribuite uniform la nivelul țării.

După cum am arătat, regiunea Sud-Est, din care face parte județul Galați, înregistrează o rată ridicată a riscului de sărăcie și excluziune socială. În pofida acestei situații, municipiul Galați dispune de o rețea comercială alimentară relativ dezvoltată, însă accesul rămâne inegal între cartiere. În sfârșit, paradoxul agriculturii românești — exportul de materii prime și importul de alimente procesate — slăbește și mai mult suveranitatea alimentară națională și limitează accesul populației la alimente locale de calitate.

Figura 6: Arbore probleme–soluții, transcris și realizat în vizita de studiu la Galați, aprilie 2026

Cauze	Provocări	Soluții
Educație nutrițională insuficientă în familie și în școli	Nivel scăzut de informare nutrițională și acces inegal la hrană sănătoasă, în special în rândul populațiilor vulnerabile	Consolidarea educației nutriționale prin școli, instituții publice și campanii media
Promovarea agresivă a alimentelor ultraprocesate		Subvenționarea alimentelor sănătoase și durabile pentru a le face mai accesibile
Alimentele ultraprocesate sunt mai ieftine și mai accesibile decât alternativele sănătoase		Reglementarea și restricționarea promovării produselor alimentare nesănătoase
Practicile de cumpărare și de achiziții bazate pe preț favorizează alimentele de calitate scăzută		Introducerea unor măsuri fiscale, inclusiv taxarea mai ridicată a produselor alimentare nesănătoase
Alimentele sănătoase rămân scumpe și insuficient disponibile		Revizuirea legislației și a normelor privind achizițiile, care favorizează prețul cel mai scăzut în detrimentul calității alimentelor
		Consolidarea trasabilității alimentelor și a controalelor privind originea acestora și lanțurile de aprovizionare
		Creșterea veniturilor gospodăriilor și acordarea unui sprijin financiar ținând grupurilor vulnerabile
Veniturile reduse ale gospodăriilor limitează accesul la hrană sănătoasă		Îmbunătățirea politicilor publice și a implementării acestora pentru promovarea unei alimentații sănătoase
		Dezvoltarea infrastructurii locale de procesare, depozitare și distribuție a alimentelor

I.3. DURABILITATE SOCIOECONOMICA

Se bazează sistemul alimentar din Galați pe o economie incluzivă, care susține crearea de locuri de muncă și reduce dezechilibrele de putere dintre actorii implicați?

Această secțiune analizează dimensiunea socioeconomică a sistemului alimentar din Galați. Ea evaluează dacă producția agroalimentară generează locuri de muncă de calitate și contribuie la consolidarea economiei locale, inclusiv prin atractivitatea profesiei de fermier. De asemenea, examinează dacă activitățile de procesare a alimentelor creează valoare adăugată pentru teritoriu și susțin locuri de muncă decente și bine plătite. În final, analizează dacă infrastructura teritorială de distribuție a alimentelor permite repartizarea echitabilă a valorii între actorii sistemului alimentar.

I.3.1. Un sector fragmentat, cu venituri reduse și o reînnoire generațională limitată

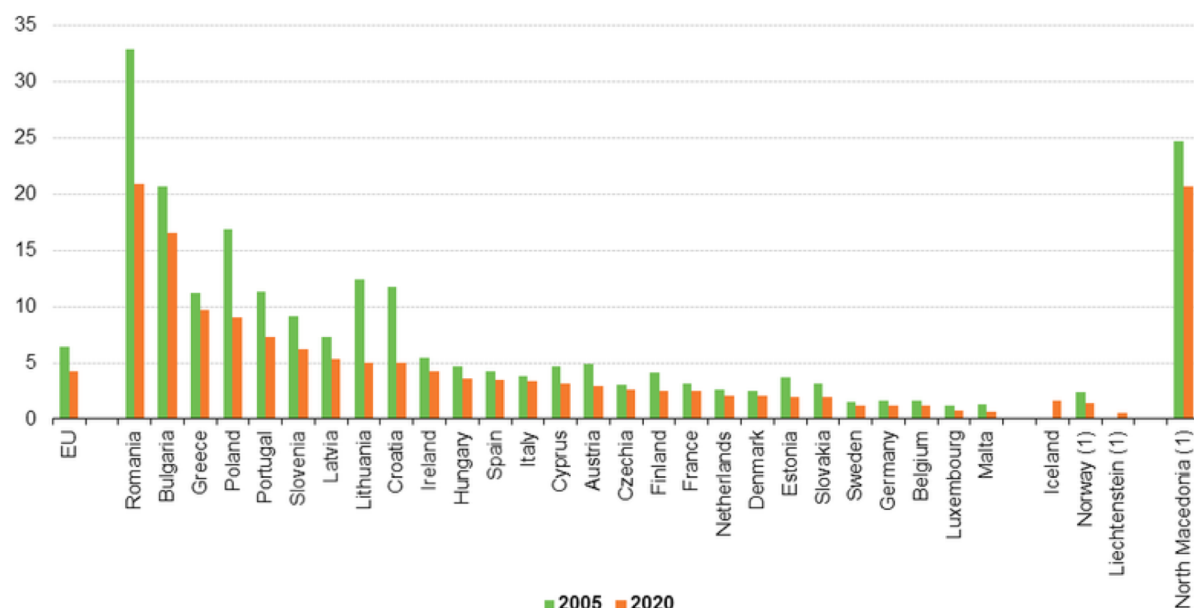
O structură agricolă fragmentată

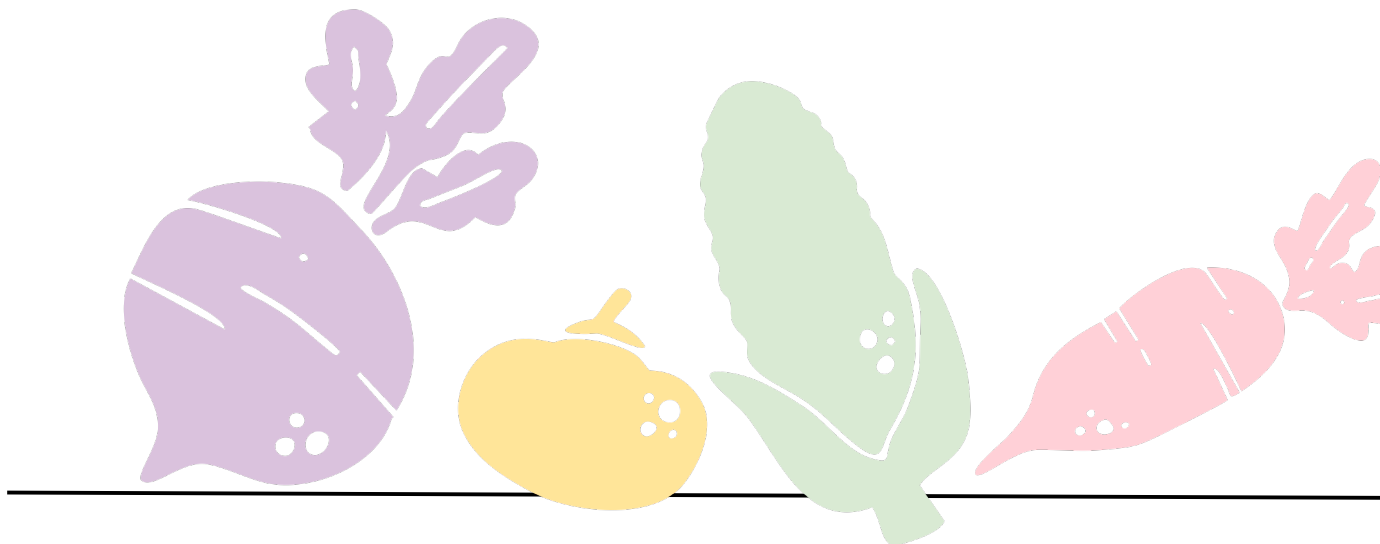
România se remarcă în Uniunea Europeană prin dimensiunea forței de muncă din agricultură. Țara are aproximativ 3.5 milioane de fermieri, iar 23% din forța de muncă este ocupată în agricultură — cea mai ridicată pondere din Uniune (European Commission, 2024).

Figura 7: Comparație privind ocuparea forței de muncă în agricultură în cele 27 de țări ale UE, între 2005 și 2020 (Eurostat, 2020)

Employment in agriculture

(% of total employment, 2005 and 2020)

În spatele acestei ponderi numerice se află însă o structură profund polarizată. Aproximativ 75% dintre exploatațiile agricole din România au mai puțin de două hectare, iar majoritatea funcționează ca exploatații de subzistență. Producția este, așadar, destinată în principal autoconsumului, nu comercializării (CCI International France, 2020). La polul opus, exploatațiile mari, de peste 100 de hectare, reprezintă doar 0.5% din total, dar concentrează 49% din suprafața agricolă totală (CCI International France, 2020).

Această fragmentare devine deosebit de evidentă în comparație cu alte țări europene. În Republica Cehă, de exemplu, dimensiunea medie a unei exploatații agricole este de aproximativ 130 de hectare — de aproape 40 de ori mai mare decât media din România (Team France Export, n.d.). Diferența este explicată în mare măsură de reforma funciară postsocialistă din România. După Revoluția din 1989, Legea fondului funciar din 1991 a desființat aproximativ 3,700 de ferme colective și a redistribuit terenurile foștilor proprietari, permițând unui număr de circa 3.7 milioane de gospodării să își recupereze parcelele agricole (OECD, 2026). Astfel, agricultura României se caracterizează printr-un număr mare de mici exploatații familiale și parcele gospodărești, care continuă să aibă un rol esențial în producția alimentară.

Modernizarea exploatațiilor prin PAC este în curs, dar sectorul agricol rămâne bazat pe producția gospodărească

În pofida politicilor de sprijin ale UE, micile exploatații de subzistență rămân o trăsătură definitorie a agriculturii românești. Prin Politica agricolă comună (PAC) 2023–2027, România a introdus scheme simplificate de sprijin și programe de investiții pentru fermele mici, inclusiv programul DR-14, care oferă până la €50,000 per proiect pentru modernizarea exploatațiilor (European Commission, 2023; Romanian Strategic Plan, 2023).

Sistemul alimentar al României rămâne însă profund ancorat în producția gospodărească, mai ales în zone rurale precum cele din județul Galați. Legumele, fructele, ouăle, carnea de pasăre și de porc și produsele lactate sunt adesea produse în gospodăriile familiale și circulă prin rețele rural-urbane. Dincolo de rolul economic, aceste practici contribuie la securitatea alimentară, patrimoniul cultural și încrederea în producția locală (Perianu, 2008; Verdery, 2003; Sabates, 2005).

Totuși, caracterul fragmentat și sezonier al producției la scară mică limitează integrarea acestora pe piețele formale, ceea ce evidențiază nevoia unor mecanisme mai solide de grupare a ofertei, procesare, trasabilitate și sprijin pentru producători.

O profesie neatractivă din cauza veniturilor reduse

Această fragilitate structurală se reflectă direct în nivelul veniturilor. Câștigurile medii din agricultură în România sunt de numai 13,042 de euro pe an, mai puțin de jumătate din media UE de 28,786 de euro (European Commission, 2024). Majoritatea fermelor mici produc un surplus comercializabil redus sau inexistent, ceea ce explică în mare măsură aceste venituri scăzute (OECD, 2026).

Neputând beneficia de economii de scară și fără posibilitatea de a investi în modernizare, marea majoritate a fermierilor români lucrează în condiții care oferă puține perspective de dezvoltare. Aceste exploatații continuă să funcționeze nu în urma unei alegeri economice, ci pentru că proprietarii lor nu au alternative (Petrescu & Petrescu-Mag, 2017). Situația este agravată de accesul inegal la sprijinul UE: în 2021, mai puțin de o treime dintre exploatațile agricole românești au primit plăți directe prin PAC, cea mai mare parte a sprijinului revenind exploatațiilor medii și mari (OECD, 2026).

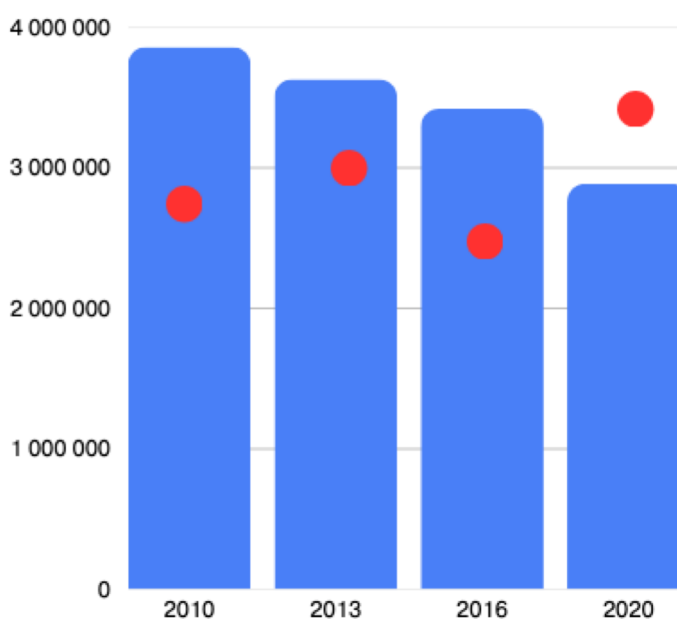
Veniturile reduse descurajează în mod firesc intrarea noilor fermieri în sector. Aproximativ 44.3% dintre fermierii români au peste 65 de ani, una dintre cele mai ridicate ponderi din Europa (European Commission, 2024), iar ponderea administratorilor de exploatații cu vârsta sub 35 de ani rămâne foarte scăzută, la aproximativ 11% (Eurostat, 2021).

Figura 8: Ponderea administratorilor de exploatații agricole cu vârsta sub 35 de ani, în funcție de gen, în România (Eurostat, 2021)

Figura 9: Numărul și dimensiunea medie a exploatațiilor agricole din România (Eurostat, 2021)

Având în vedere că o parte atât de mare a forței de muncă a ajuns la vârsta pensionării sau se apropie de aceasta, iar veniturile nu le oferă tinerilor motive suficiente pentru a prelua exploatațiile, România se confruntă cu un risc real de reducere drastică a forței de muncă din agricultură în anii următori. Tendința este deja vizibilă în date: numărul total al exploatațiilor agricole scade din 2010, în timp ce dimensiunea lor medie crește lent, semn al concentrării în curs, nu al reînnoirii generaționale (Eurostat, 2021).

Accesul inegal la terenuri, subvenții și infrastructură pune în pericol reînnoirea generațională în agricultură

Creșterea prețurilor terenurilor face tot mai dificilă intrarea în agricultură. Prețul mediu al terenurilor agricole a crescut de la aproximativ €3,100/ha în 2012–2014 la peste €8,000/ha în 2022, creând obstacole importante pentru noii fermieri și pentru reînnoirea generațională (Basta!, 2014; Romanian National Institute of Statistics, 2023).

În același timp, solurile fertile ale României, subvențiile PAC și oportunitățile de export au atras investitori mari, contribuind la concentrarea tot mai accentuată a terenurilor. Deși agricultura la scară mare poate susține productivitatea, accesul inegal la terenuri, subvenții, infrastructură și canale de comercializare riscă să marginalizeze producătorii mai mici (Kay, 2016; European Parliament, 2015).

Exploatațiile mici întâmpină adesea dificultăți în accesarea finanțării, a spațiilor de depozitare, a unităților de procesare și a piețelor, ceea ce le limitează integrarea în lanțurile alimentare formale și amenință diversitatea și reînnoirea sectorului agricol.

I.3.2. Potențialul agricol al județului Galați în fața provocărilor structurale

Profilul agricol al județului Galați reflectă multe dintre tendințele mai largi ale României. Județul produce cereale, fructe, legume și vin, iar agricultura a contribuit cu 9.2% la valoarea adăugată brută în 2016, pondere care depășește în mod clar atât media regională de 7.9%, cât și media națională de 4.5% (Manolache et al., 2024). Aceste date arată că agricultura este o activitate importantă în Galați și are o pondere mai mare în economia locală decât în alte zone ale României.

Totuși, importanța relativă a agriculturii în economia județului nu a condus la formarea unui sector modern sau competitiv. Structura exploatațiilor agricole din Galați reproduce îndeaproape modelul național de fragmentare: 13,967 de exploatații se încadrează în categoria 0–50 de hectare, în timp ce numai 754 depășesc 50 de hectare (Galați Municipal Public Domain Inventory, 2026).

În consecință, sectorul agricol din județul Galați este prins într-un cerc vicios. Exploatațiile mici nu au organizarea necesară pentru a investi în mecanizare, irigații sau formare profesională, iar fără aceste investiții nu pot genera venituri suficiente pentru a se dezvolta sau consolida (Manolache et al., 2024).

Leșirea din acest cerc ar necesita trecerea la un model agricol mai bine structurat, care să susțină comasarea terenurilor, organizarea colectivă a micilor producători și investițiile țintite în infrastructură și formare, astfel încât să creeze condițiile unui sector agricol viabil și atractiv pe termen lung.

Acestea sunt, de fapt, recomandările și direcțiile de acțiune evidențiate în cadrul atelierului organizat de Let's Food la Galați în martie 2026.

I.3.3. Procesarea alimentelor rămâne slab dezvoltată, în pofida potențialului ridicat

În ultimele decenii, consumul alimentar din România s-a schimbat semnificativ, sub influența extinderii supermarketurilor, a disponibilității alimentelor procesate și a schimbării percepțiilor privind comoditatea, siguranța și prețul (Voinea et al., 2019; Voinea et al., 2020; Huyge, 2019). Alimentele procesate reprezintă o parte importantă a consumului, în special carnea, produsele lactate, pâinea și produsele pe bază de zahăr (European Commission, n.d.).

În pofida acestei cereri, procesarea alimentelor rămâne veriga cea mai slabă a lanțului agroalimentar, deși reprezintă o oportunitate majoră de creare a valorii. Printre sectoarele principale se numără procesarea cărnii și a laptelui, prelucrarea fructelor și legumelor, produsele din pește și panificația (Huyge, 2019). Deși sectorul a crescut în ultimii ani, productivitatea sa rămâne de trei ori mai mică decât media UE, iar unele unități de procesare funcționează mult sub capacitate (Ministerie van Landbouw, 2025).

În județul Galați, infrastructura limitată de procesare frânează și mai mult dezvoltarea lanțurilor alimentare locale (Meeting with local stakeholders, 2025). Având în vedere producția importantă de cereale a regiunii, dezvoltarea unor activități precum morăritul și panificația ar putea reprezenta o oportunitate promițătoare pentru păstrarea unei părți mai mari din valoare la nivel local și pentru consolidarea rezilienței sistemului alimentar.

I.3.4. Supermarketurile și alimentele procesate domină sistemul alimentar din Galați

Dependență tot mai mare de supermarketuri și schimbarea modului în care se construiește încrederea consumatorilor

O schimbare majoră a sistemului alimentar postsocialist românesc este trecerea de la circuite informale și de proximitate la consumul dominat de supermarketuri. Înainte, aprovizionarea zilnică se baza pe legături familiale cu mediul rural, piețe locale, vânzare directă și schimburi informale. Comerțul modern a mutat încrederea consumatorilor de la relații personale și caracteristicile produsului spre etichete, mărci și standarde comerciale (Perianu, 2008; Huyge, 2019; Voinea et al., 2019; Voinea et al., 2020).

În prima jumătate a anului 2023, comerțul modern (hipermarketuri, supermarketuri și magazine de tip discount) reprezenta 60–65% din piața alimentară: hipermarketurile 23%, iar magazinele de tip discount 20%. Piețele și magazinele independente rămân importante, dar lanțurile de supermarketuri cresc rapid (Huyge, 2019).

Galațiul ilustrează tendința: între 2017 și 2022, cumpărăturile din magazinele de tip discount au crescut cu 12%, cele din magazinele de proximitate cu 11%, iar vânzările altor comercianți au scăzut cu 3% (Galați municipal public domain inventory, 2026).

Această schimbare îndepărtează consumul de alimente tradiționale, locale și proaspete spre produse standardizate, adesea importate, vândute de marile lanțuri (Carrefour, Kaufland, Lidl și Profi).

Foto: Let's Food

Foto: Let's Food

Dificultățile fermierilor în accesarea comerțului modern

Predominanța supermarketurilor și a produselor importate le face tot mai dificil producătorilor locali să rămână competitivi, deoarece produsele lor sunt adesea mai scumpe decât importurile realizate la scară mare (Meeting with local stakeholders, 2025).

Structura sectorului comercial creează ea însăși obstacole în calea accesului la piață. Supermarketurile folosesc sisteme centralizate de achiziții și solicită volume mari de aprovizionare, cerințe pe care multe dintre micile exploatații familiale din Galați nu le pot îndeplini (Bienabe & Lemeilleur, 2011).

Dincolo de constrângerile legate de volum, fermierii se confruntă cu numeroase dificultăți, printre care costurile de conformare, puterea redusă de negociere, costurile ridicate ale tranzacțiilor, resursele financiare limitate și expunerea la riscurile pieței. Acești factori le reduc capacitatea de a investi și de a se integra în lanțurile comerciale de aprovizionare (Dixit, 1982; Barrett, 1997; Bijman, Ton et al., 2007).

Situația este agravată de lipsa unor programe eficace de sprijin care să conecteze producătorii locali la rețelele de distribuție ale supermarketurilor (Meeting with local stakeholders, 2025). Eliminarea, în 2020, a obligației supermarketurilor de a se aproviziona de la producători locali pentru 51% din anumite categorii de produse alimentare a redus și stimulentele comercianților de a cumpăra produse românești.

În consecință, fermierii locali rămân în mare parte excluși din comerțul modern, ceea ce slăbește lanțurile scurte de aprovizionare și limitează accesul consumatorilor la alimente produse local.

Piața angro din Galați: o oportunitate de a le oferi locuitorilor alimente locale

Piața angro din Galați (Calea Basarabiei) este singura piață angro a orașului și este administrată direct de autoritatea municipală prin Piețe Agroalimentare Galați, care gestionează 18 piețe și micropiețe în întregul oraș (Piete-galati.ro, n.d.). Cu o suprafață de 20,000 m², aceasta reprezintă o infrastructură comercială alimentară esențială pentru oraș și teritoriul înconjurător. În prezent, piața găzduiește în principal angrosiști care vând produse importate sau mărfuri provenite din bazinul legumicol Matca, și nu producători locali care vând direct. Lipsa coordonării între producători, a trasabilității produselor și a vizibilității originii limitează contribuția pieței la un sistem alimentar local mai bine conectat.

Prin urmare, piața angro reprezintă o oportunitate strategică pentru consolidarea sistemului alimentar din Galați, prin funcții precum gruparea ofertei producătorilor, depozitarea, trasabilitatea, legăturile cu instituțiile publice și o mai bună conectare între producătorii regionali, comercianți, restaurante și consumatori. Valorificarea acestei infrastructuri existente ar putea îmbunătăți cooperarea urban–rural și accesul la produse locale, proaspete și de sezon.

Foto: Let's Food

CONCLUZIILE DIMENSIUNII DURABILITATII SOCIOECONOMICE

România are cea mai numeroasă forță de muncă agricolă din UE, dar sectorul fragmentat, cu venituri mici și populație activă îmbătrânită, îi limitează viabilitatea. Județul Galați repetă tiparul: exploatațiile mici, mecanizarea redusă și procesarea insuficientă împiedică valorificarea vocației agricole. Dezvoltarea procesării în zona Galați ar crea lanțuri mai durabile și mai locale.

În consum, supermarketurile și alimentele procesate din import îi marginalizează pe producătorii locali, slăbesc lanțurile scurte și reduc reziliența teritorială. Piața angro și piețele agroalimentare din Galați pot distribui produse locale în oraș.

Există capacitate agricolă, potențial de procesare și cerere, dar legăturile dintre ele rămân slabe.

Figura 10: Arbori probleme–soluții, transcriși și realizați în vizita de studiu la Galați, aprilie 2026

Cauze	Provocări	Soluții
Micii producători au capacități limitate și se confruntă cu dificultăți economice majore Prea mulți intermediari preiau o parte disproporționată din valoarea adăugată Cerințele de certificare și standardele pieței creează obstacole pentru micii producători Producătorilor le lipsesc competențele antreprenoriale și tehnice	Micii producători sunt excesiv de dependenți de intermediari și întâmpină dificultăți în obținerea unei părți echitabile din valoarea creată de-a lungul lanțului	Acordarea de sprijin financiar și subvenții adaptate micilor producători Sprijinirea cooperativelor de producători și a organizațiilor care furnizează servicii comune Consolidarea competențelor tehnice, antreprenoriale și de marketing ale producătorilor
Cauze	Provocări	Soluții
Producătorii sunt tot mai puțin conectați la sistemele și piețele alimentare locale	Cunoștințe antreprenoriale, financiare și de mediu limitate în rândul producătorilor	Organizarea de cursuri de antreprenariat, gestiune financiară și administrarea afacerii, susținute de cadre juridice și de finanțare adecvate Organizarea de vizite pe teren, schimburi între colegi și activități practice de învățare Consolidarea legăturilor directe dintre producători, consumatori și piețele locale

I.4. DURABILITATE ECOLOGICA

Protejează sistemul alimentar din Galați mediul și biodiversitatea fără a epuiza resursele neregenerabile sau a genera poluare?

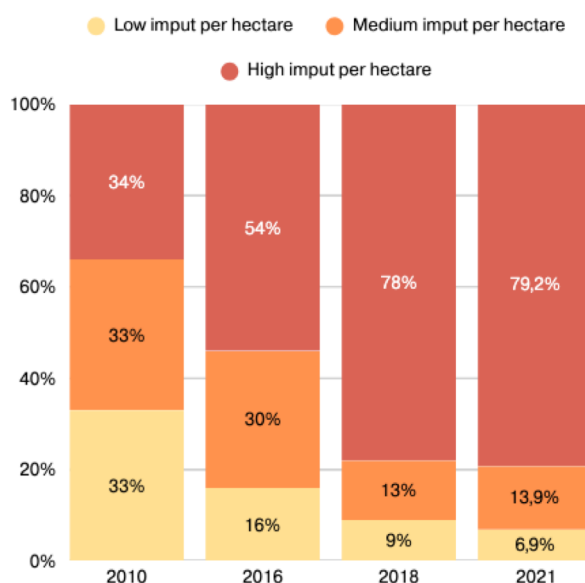
Durabilitatea ecologică a sistemului alimentar local depinde de practicile și efectele diferitelor sale componente. Această secțiune analizează patru dimensiuni: efectele producției agricole asupra resurselor naturale, utilizarea resurselor în activitățile de procesare și distribuție a alimentelor, precum și nivelul de informare al consumatorilor și practicile de valorificare a deșeurilor organice.

I.4.1. Agricultură intensivă amenință ecosistemele naturale

În România, clima continentală face agricultura foarte sensibilă la variațiile meteorologice, iar vulnerabilitatea țării la schimbările climatice este în continuă creștere (Direction Générale du Trésor, 2026). Presiunile asupra ecosistemelor naturale își au originea într-un model de agricultură intensivă care a continuat să se extindă în România în ultimele decenii.

Prelevările de apă pentru activități agricole au crescut considerabil între 2011 și 2021, de la 325 de milioane m³ la 1,256 de milioane m³ (EU Emission Tracker, 2021), ceea ce reflectă dependența tot mai mare de metode de producție cu un consum ridicat de resurse. Sectorul agricol a generat emisii de 20.87 Mt CO₂ eq în 2021, reprezentând 18.1% din totalul emisiilor naționale din acel an (EU Emission Tracker, 2021). Principalele cauze sunt utilizarea îngrășămintelor, creșterea intensivă a animalelor și defrișările asociate extinderii terenurilor agricole (ADEME, n.d.). La nivel local, pe teritoriul municipiului Galați a fost identificată contaminarea apelor subterane cu nitrați (Galați Municipal Public Domain Inventory, 2026), ceea ce indică efectele directe asupra mediului ale scurgerilor de substanțe agrochimice din zona înconjurătoare.

Figura 11: Ponderea suprafeței agricole utilizate (SAU) gestionate de exploatații cu intensitate scăzută, medie și ridicată pe hectar în România (Eurostat, 2021)

După cum s-a arătat mai sus, principalele culturi din jurul municipiului Galați și, în general, din județul Galați sunt orzul, grâul și porumbul. Grâul și porumbul se numără printre culturile produse cel mai intensiv, necesitând adesea cantități importante de pesticide și îngrășăminte. Predominanța acestor culturi în zonele din jurul Galațiului sugerează, așadar, că agricultura locală generează probabil o presiune considerabilă asupra mediului, în special prin utilizarea solului și folosirea produselor agrochimice (Reau et al., 2017). Aceasta susține ipoteza potrivit căreia agricultura din jurul Galațiului poate avea un impact substanțial asupra mediului.

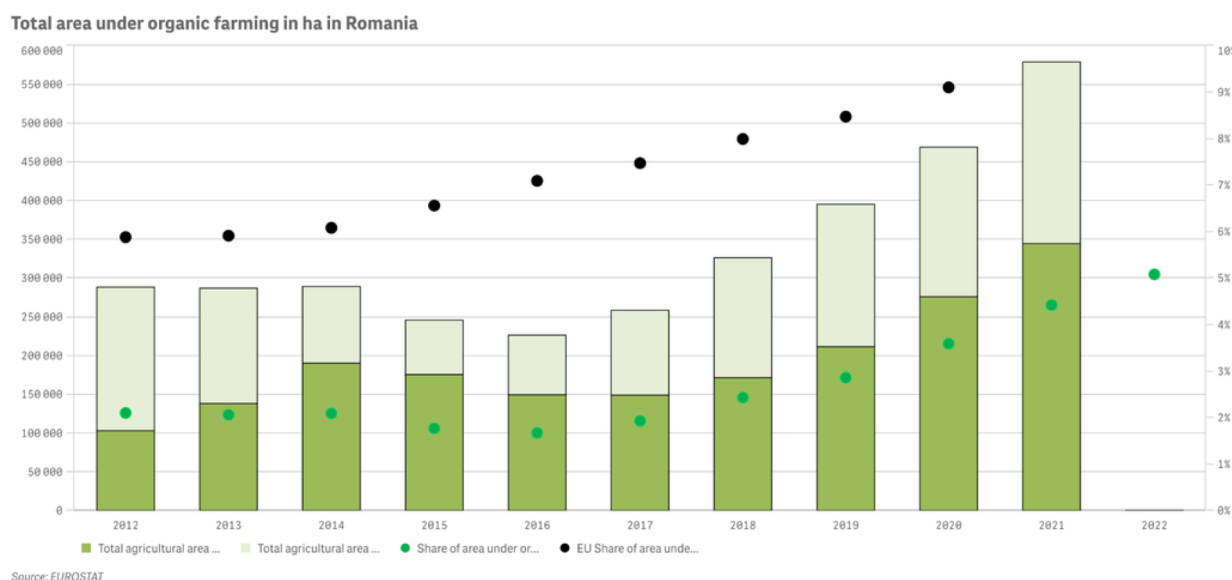
I.4.2. Agricultura ecologică, o tendință în dezvoltare

În pofida acestor presiuni, trecerea la practici mai durabile rămâne limitată. În 2024, suprafața totală cultivată în sistem ecologic a ajuns la 780,000 ha: pășunile și fânețele ecologice acopereau aproape 300,000 ha, cerealele ecologice erau cultivate pe 170,000 ha, iar alte 100,000 ha erau destinate unor culturi arabile precum plantele oleaginoase.

Legumele ocupă mai puțin de 2,000 ha, iar livezile și podgoriile însumează 22,000 ha. Creșterea animalelor în sistem ecologic cuprinde aproximativ 30,000 de bovine, dintre care 16,000 de vaci de lapte, aproape 30,000 de ovine, 6,000 de caprine și 370,000 de păsări (Ministerie van Landbouw, 2026). Agricultura ecologică acoperă doar 6.2% din suprafața agricolă totală a României (French Ministry of Economy, 2024), cu mult sub media europeană de 9,9% (Eurostat, 2021).

În ultimele decenii, obiceiurile de consum din România s-au schimbat considerabil, sub influența extinderii comerțului modern, a disponibilității tot mai mari a alimentelor ambalate și procesate și a schimbării percepțiilor consumatorilor privind comoditatea, siguranța și prețul. Această tendință trebuie analizată împreună cu diminuarea practicilor informale de aprovizionare și cu rolul tot mai important al supermarketurilor și magazinelor de tip discount în accesul cotidian la alimente (Voinea et al., 2019; Voinea et al., 2020; Huyge, 2019; Netherlands Ministry of Agriculture, Fisheries, Food Security and Nature, 2025).

Figura 12: Suprafața totală cultivată în sistem ecologic în România, în ha (Eurostat, 2022)

Datele indică însă și o evoluție mai încurajatoare. Tot mai mulți fermieri adoptă practici mai durabile, chiar dacă nu au obținut încă certificarea ecologică oficială (Eurostat, 2022). Aceste ferme aflate în tranziție indică începutul unei schimbări în cultura agricolă, care ar putea contribui, în anii următori, la o transformare mai amplă și de durată.

I.4.3. Procesarea și distribuția alimentelor: o amprentă semnificativă asupra mediului

Procesarea alimentelor: impact semnificativ și capacitate locală insuficientă

Dincolo de producția propriu-zisă, amprenta asupra mediului a sistemului alimentar local este influențată și de rolul altor actori, inclusiv al procesatorilor și distribuitorilor de alimente. După cum s-a menționat anterior, principalele subsectoare ale procesării alimentelor din România sunt procesarea cărnii, a laptelui și produselor lactate, a peștelui și fructelor de mare, a fructelor și legumelor, precum și producția de pâine (Huyge, 2019).

Industria procesării alimentelor s-a dezvoltat rapid la nivel național în ultimii ani (Huyge, 2019). Totuși, activitățile de procesare contribuie semnificativ la consumul de energie — România depinde în proporție de 63% de combustibilii fosili (French Treasury, 2026) —, la deșeurile de ambalaje și la emisiile asociate transportului, amplificând astfel impactul general al sistemului alimentar (Smith et al., 2020). În cazul produselor ecologice, România exportă în principal materii prime ecologice, precum cereale, semințe și alte produse agricole neprocesate, dar importă produse ecologice finite, certificate, cu valoare adăugată mai mare. Această situație evidențiază lipsa unei infrastructuri adecvate de procesare la nivel național (Ministerie van Landbouw, 2026).

Distribuția alimentelor: impact semnificativ asupra mediului și ofertă locală limitată de produse ecologice

La fel ca procesarea, activitățile de distribuție contribuie semnificativ la consumul de energie, deșeurile de ambalaje și emisiile asociate transportului, amplificând impactul general al sistemului alimentar (Smith et al., 2020). Cu toate acestea, începând din 2010, marii comercianți au introdus raioane cu produse ecologice, iar în România s-au deschis mai multe magazine specializate, inclusiv în regiunea Galați. Aceasta indică un interes tot mai mare pentru alimentele ecologice, atât din partea consumatorilor, cât și a comercianților.

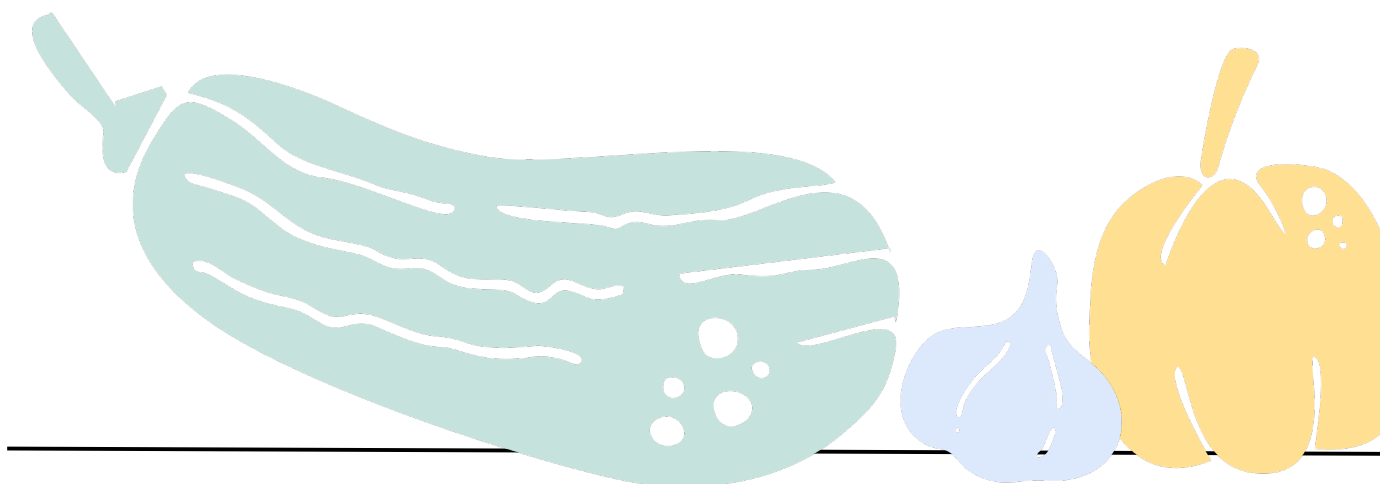
Sectorul se confruntă însă cu limite importante. Deși în jurul Galațiului există 328 de producători certificați ecologic, doar 20% dintre produsele ecologice disponibile pe piețele locale sunt de origine autohtonă (Galați Municipal Public Domain Inventory, 2026; Core Organic, 2016). Marea majoritate a produselor ecologice sunt, așadar, importate, ceea ce implică un cost considerabil pentru mediu, în special prin emisiile generate de transport.

În ceea ce privește punctele de vânzare a produselor locale din Galați, nu au putut fi identificate date precise. Se poate presupune însă, în mod rezonabil, că cele 19 piețe agroalimentare din oraș reprezintă, cel puțin parțial, un canal de aprovizionare cu produse locale.

I.4.4. Obiceiuri alimentare contrastante în România

Pentru a evalua durabilitatea ecologică a consumului alimentar din Galați, analizăm trei indicatori: consumul de carne, cu amprentă ecologică ridicată; consumul de produse ecologice, care susține practici agricole mai durabile; și risipa alimentară, care irosește resursele folosite în întregul lanț de producție.

Consumul de carne are în continuare o amprentă ridicată asupra mediului

Consumul de carne în România este de aproximativ 72.8 kg pe cap de locuitor pe an (Team France Export, n.d.), sub media anuală a UE de 82 kg pe cap de locuitor (OECD-FAO, 2021). Deși România are astfel o dependență comparativ mai moderată de alimentația bazată pe produse de origine animală, nivelul general al consumului exercită în continuare o presiune importantă asupra mediului prin utilizarea terenurilor, necesarul de apă și emisiile de gaze cu efect de seră asociate creșterii animalelor.

Consumul alimentelor ecologice rămâne limitat

Și cererea este foarte redusă: doar 1% dintre consumatorii români cumpără zilnic alimente ecologice, deși majoritatea declară o atitudine în general favorabilă față de aceste produse (Radu & Alexe, 2018). Diferența dintre preferințele declarate și comportamentul real de cumpărare arată că obstacolele de ordin structural — inclusiv prețul, disponibilitatea și informarea insuficientă a consumatorilor — continuă să împiedice tranziția.

Risipa alimentară rămâne o problemă majoră

România generează anual aproximativ 2.5 milioane de tone de risipă alimentară, echivalentul a circa 150 kg pe persoană, situându-se printre țările europene cu volume ridicate de risipă alimentară (Business Review, 2025).

La nivel local, județul Galați a investit în infrastructura de gestionare a deșeurilor prin Sistemul de Management Integrat al Deșeurilor, lansat în 2019 cu sprijinul Băncii Europene de Investiții. Proiectul a îmbunătățit capacitățile de colectare separată, transport, sortare, compostare și tratare a deșeurilor, inclusiv prin construirea unei stații de compostare și a unei instalații integrate de tratare mecano-biologică (European Investment Bank, n.d.).

Aceste măsuri vizează însă gestionarea generală a deșeurilor, nu în mod specific risipa alimentară. Ele nu abordează încă aspecte esențiale ale sistemului alimentar, precum prevenirea risipei alimentare, redistribuirea surplusului de alimente sau colectarea separată a deșeurilor organice din piețe, gospodării și serviciile de alimentație colectivă.

Infrastructura existentă oferă totuși o bază pentru viitoare inițiative de valorificare a biodeșeurilor, compostare și cooperare mai strânsă între administrațiile locale, piețe, operatorii din sectorul alimentar și producătorii locali.

CONCLUZIILE DIMENSIUNII DURABILITĂȚII ECOLOGICE

În ansamblu, sistemul alimentar din Galați se confruntă în continuare cu probleme importante de mediu. Practicile agricole intensive, utilizarea masivă a produselor agrochimice, adoptarea limitată a metodelor ecologice și risipa alimentară persistentă contribuie la o amprentă considerabilă asupra mediului. Totodată, lanțurile lungi de aprovizionare, dependența de produse ecologice procesate din import și capacitatea locală redusă de procesare limitează dezvoltarea unui sistem alimentar mai durabil și mai bine ancorat în teritoriu.

Încep însă să se contureze și evoluții favorabile, precum creșterea numărului de ferme aflate în tranziție și dezvoltarea inițiativelor locale de comercializare. Acestea sunt încă insuficient coordonate pentru a produce schimbări la nivelul întregului sistem, ceea ce evidențiază nevoia unei cooperări mai strânse între actori, a unui sprijin public bine orientat și a unui acces mai bun la asistență tehnică. Printre oportunitățile identificate în cadrul atelierului organizat de Let's Food în martie 2026, instrumentele digitale precum realitatea virtuală și augmentată și învățarea online ar putea contribui la reducerea lacunelor actuale din serviciile de consiliere agricolă și la sprijinirea trecerii către practici mai durabile.

Figura 13: Arborii problemelor și soluțiilor, transcriși și realizați în timpul vizitei de studiu la Galați, aprilie 2026

Cauze	Provocări	Soluții
Nivel redus de educație și formare privind agricultura ecologică și practicile durabile	Respectarea și monitorizarea insuficientă a standardelor de mediu de către producători și operatorii din sectorul alimentar	Consolidarea formării și a sprijinului practic privind agricultura ecologică și practicile de producție durabile Îmbunătățirea monitorizării, certificării și aplicării standardelor de mediu
Cauze	Provocări	Soluții
Politici de mediu insuficiente de-a lungul lanțului valoric alimentar	Monitorizarea și evaluarea insuficientă a impactului sistemelor alimentare asupra mediului	Dezvoltarea unor sisteme de trasabilitate de-a lungul lanțului valoric alimentar, care să permită intervenții bine orientate
Producția și consumul de alimente generează o amprentă de carbon ridicată		Introducerea unor sisteme de certificare și acreditare care să încurajeze schimbul de date și monitorizarea de mediu Consolidarea educației de mediu atât pentru consumatori, cât și pentru producători

CONCLUZIILE DIMENSIUNII DURABILITATII ECOLOGICE

Cauze	Provocări	Soluții
Atitudini individualiste și implicare colectivă redusă	Conștientizarea redusă a consecințelor degradării ecosistemelor și a efectelor sale pe termen lung asupra societății	Dezvoltarea unor instrumente educaționale imersive (de exemplu, realitate virtuală, realitate augmentată și învățare online) pentru a explica refacerea ecosistemelor
Prea puține proiecte demonstrative care prezintă practici durabile		Promovarea educației de mediu de la vârste fragede, prin școli și activități comunitare
Deficit de personal și capacitate redusă în instituțiile publice și de asistență socială		Sprijinirea ONG-urilor și a inițiativelor locale care implică direct cetățenii în acțiuni de mediu
		Încurajarea voluntariatului și a participării comunitare
		Încurajarea schimbării atitudinilor și comportamentelor prin campanii de informare și experiențe practice

I.5. GUVERNANTA ALIMENTARA

Oferă sistemul alimentar din Galați informațiile și condițiile necesare pentru a încuraja coeziunea socială, încrederea și participarea cetățenilor?

Guvernanța alimentară este un proces de coordonare în continuă evoluție, ancorat într-un teritoriu și centrat pe alimentație ca temă multidimensională. Procesul implică o diversitate de actori publici și privați, care acționează la niveluri diferite și dispun de resurse inegale (Dau, 2014).

Aceasta depinde de capacitatea instituțiilor locale de a implica actorii relevanți, de a construi încredere și de a integra alimentația în prioritățile publice mai largi. Analiza se concentrează asupra a trei dimensiuni: integrarea alimentației durabile pe agenda municipală, mobilizarea actorilor locali și a cetățenilor în jurul alimentației și agriculturii și gradul de cooperare între nivelurile teritorial, național și internațional. Împreună, aceste dimensiuni permit evaluarea condițiilor existente în oraș pentru o guvernanță alimentară incluzivă și eficace.

I.5.1. Primele etape ale unei politici alimentare în Galați: o rețea de actori în extindere

În România, politica alimentară nu constituie o competență administrativă unică. Responsabilitățile sunt împărțite între agricultură, siguranța alimentelor, sănătate publică, asistență socială, educație, piețe, deșeuri, dezvoltare regională, inovare, logistică și amenajarea teritoriului. Strategia alimentară a Galațiului trebuie să coreleze mai multe niveluri de guvernanță.

Primăria Municipiului Galați: instrumente existente în domeniul alimentar, limitate de lipsa unei coordonări dedicate

Primăria Municipiului Galați dispune de mai multe instrumente concrete care ar putea susține o politică alimentară locală. Municipalitatea administrează direct 18 piețe agroalimentare și o piață angro, influențând relațiile atât cu marii producători agricoli locali, cât și cu cei mici (Meeting with local stakeholders, 2025).

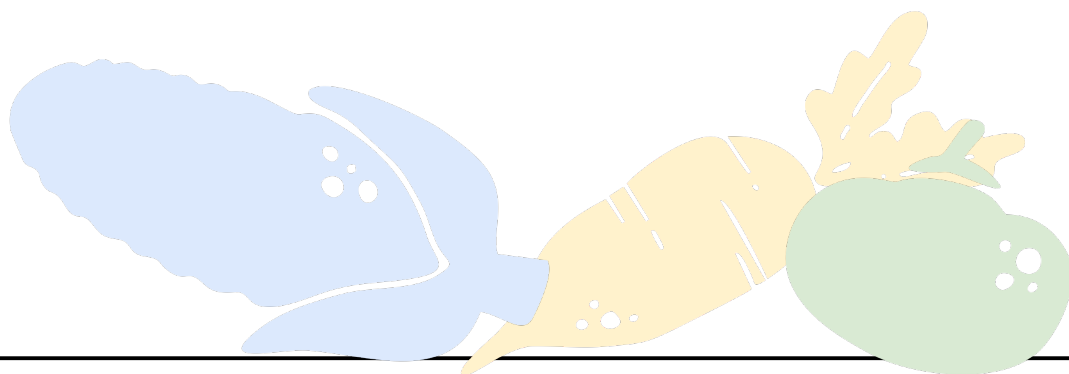
De asemenea, promovează agricultura locală prin evenimente publice precum târgurile producătorilor și activitățile de gastronomie stradală. Formate utilizate anterior, precum demonstrațiile culinare în direct, au avut însă un impact limitat, ceea ce indică nevoia de a regândi metodele de informare și implicare a publicului (Meeting with local stakeholders, 2025).

În domeniul alimentației colective, municipalitatea este implicată doar indirect în furnizarea meselor pentru persoanele vârstnice, prin procedurile de achiziție. Există totuși unele legături: cantinele sociale folosesc ocazional spații de depozitare ale Administrației Piețelor, ceea ce indică un potențial încă nevalorificat de cooperare între infrastructura municipală și serviciile alimentare (Meeting with local stakeholders, 2025).

O limitare structurală majoră este însă absența personalului desemnat pentru coordonarea politicii alimentare la nivelul orașului, ceea ce împiedică reunirea acestor instrumente într-o strategie coerentă (Meeting with local stakeholders, 2025). Există câteva atribuții transversale în domeniul achizițiilor și al serviciilor sociale, dar aria lor de acțiune și capacitatea de coordonare rămân limitate.

*Atelier cu participarea
mai multor categorii de
actori
organizat la Galați
la 2 aprilie 2026
(fotografii: Let's Food)*

Guvernanța pe mai multe niveluri care influențează sistemul alimentar al Galațiului dincolo de scara municipală

Dincolo de nivelul municipal, sistemul alimentar al Galațiului este influențat de un ansamblu mai larg de actori instituționali.

La nivel județean, competențele în domeniul agriculturii nu revin Consiliului Județean, ci serviciului public deconcentrat Direcția pentru Agricultură Județeană Galați (DAJ Galați), aflat în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Acesta aplică la nivel local politica agricolă națională, inclusiv în domeniul protecției terenurilor, al supravegherii tranzacțiilor funciare, al sprijinului tehnic acordat fermierilor — îndeosebi pentru accesarea fondurilor UE — și al colectării datelor agricole (DAJ Galați, n.d.).

Galați face parte și din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, cadru de planificare fără statut administrativ, care cuprinde șase județe și este gestionat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est (ADR Sud-Est). Activitatea sa vizează planificarea regională și gestionarea fondurilor UE, însă la acest nivel nu au fost identificate inițiative dedicate alimentației (Developmentaid, n.d.).

În clasificarea Eurostat/NUTS, Galați aparține Macroregiunii 2 și regiunii NUTS 2 Sud-Est. Aceasta este în principal o clasificare statistică și de planificare, nu un nivel de guvernanță alimentară. Poate fi menționată pentru a clarifica contextul teritorial, dar nu trebuie interpretată ca o structură operațională de politică alimentară (Eurostat, 2026; ADR Sud-Est, n.d.).

Într-un cadru mai larg, politicile naționale din domeniul agriculturii, subvențiilor și sănătății publice, alături de instrumente ale UE precum Politica agricolă comună (PAC) și Strategia „De la fermă la consumator”, influențează puternic guvernanța alimentară locală. Aceste instrumente funcționează în principal de sus în jos, dar rămân decisive pentru configurarea cadrului local de acțiune.

Schema de mai jos arată că Galațiul nu își poate construi strategia alimentară printr-un singur departament. Municipality poate asigura coordonarea, însă multe dintre instrumentele relevante se află la alte niveluri. O platformă locală de guvernanță alimentară ar contribui la conectarea acestor niveluri și la transpunerea lor în acțiuni concrete.

Nivel	Actori principali	Rol în domeniul alimentar	Teme relevante pentru Galați
Național	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale; Ministerul Sănătății; Ministerul Educației; Ministerul Mediului; Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA); Ministerul Dezvoltării; programe naționale	Definește cadrul legislativ, aplicarea PAC, normele de siguranță a alimentelor, programele de masă în școli, sprijinul social, politica privind deșeurile și condițiile pentru achizițiile publice	Micii fermieri; organizațiile de producători; siguranța alimentelor; mesele în școli; alimentația sănătoasă; achizițiile publice; risipa alimentară; dezvoltarea rurală; sprijinul pentru procesare și colectarea organizată a producției
Regional	Agencia pentru Dezvoltare Regională Sud-Est (ADR Sud-Est); Regiunea de Dezvoltare Sud-Est; structuri regionale de inovare și finanțare	Sprijină prioritățile de dezvoltare regională, programele finanțate de UE, specializarea inteligentă, sprijinul pentru IMM-uri și investițiile regionale	Inovarea agroalimentară; capacitatea de procesare; logistica; legăturile dintre Galați, Brăila, Constanța, Tulcea, Buzău și Vrancea
Județean	Consiliul Județean Galați; Direcția pentru Agricultură Județeană Galați; autoritățile de sănătate publică și sanitar-veterinare; inspectoratul școlar județean; structurile județene de gestionare a deșeurilor	Coordonează servicii la nivel județean, agricultura, infrastructura rurală, actorii din educație, sănătatea publică, controlul sanitar-veterinar, deșeurile și cooperarea teritorială	Producătorii din Matca; comunele rurale; drumurile și logistica; aplicarea programelor de masă în școli; infrastructura pentru biodeșeuri; legăturile dintre municipiul Galați și zonele de producție din jur
Municipal	Primăria Municipiului Galați; departamentele municipale; Administrația Piețelor Agroalimentare Galați; serviciile sociale; Cantina de Ajutor Social Galați; școlile și instituțiile publice locale	Intervine în gestionarea piețelor municipale, a serviciilor sociale, a urbanismului, a dotărilor locale, a instituțiilor publice, a implicării comunității și a coordonării locale	Platformă de guvernare alimentară; piețe municipale; piață angro; vizibilitatea produselor locale; ajutor alimentar; servicii alimentare publice; educație alimentară; prevenirea risipei alimentare
Teritoriu alimentar funcțional	Municipiul Galați; comunele învecinate; bazinul legumicol Matca; producătorii locali; comercianții; actorii portuari și logistici; actorii transfrontalieri din Republica Moldova și Ucraina	Nu este un nivel administrativ formal, dar este esențial pentru înțelegerea fluxurilor alimentare reale, a relațiilor dintre mediul urban și cel rural și a lanțurilor teritoriale de aprovizionare	Fluxuri regionale de aprovizionare; cartografierea producătorilor; colectarea organizată a producției; comerț transfrontalier; funcții de centru alimentar (Food Hub); acces la produse proaspete și de sezon
Actori civici și privați	Banca Regională pentru Alimente Galați; organizații caritabile; Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați; școli; grupuri de producători; mici procesatori; comercianți cu amănuntul; restaurante; actori comunitari	Pune în aplicare sau sprijină inițiative din afara structurilor formale ale politicilor publice, adesea prin testare, parteneriate sau acțiuni directe	Redistribuirea alimentelor; vizibilitatea producătorilor; educație în școli; educație pentru siguranța alimentelor; donații alimentare în cadrul responsabilității sociale corporative (CSR); promovarea produselor locale; mobilizare comunitară

Figura 14: Tabel privind structura guvernanței alimentare pe mai multe niveluri relevantă pentru Galați

Inițiative private, civice și comunitare în domeniul alimentar: încă puține, dar relevante

- Banca Regională pentru Alimente Galați: actor civic local important, parte a rețelei Băncilor pentru Alimente din România, care redistribuie alimente și previne risipa alimentară, direcționând surplusurile către gospodăriile vulnerabile prin organizațiile partenere.

- Federația Băncilor pentru Alimente din România: asigură cadrul național pentru activitatea băncilor pentru alimente, oferind îndrumare, proceduri și posibilități de schimb de cunoștințe actorilor locali precum Banca Regională pentru Alimente Galați.

- Caritas România: organizație caritabilă națională care sprijină grupurile vulnerabile. În Galați, contribuie la ansamblul serviciilor de asistență socială și ar putea susține inițiative de ajutor alimentar și parteneriate.

- Banca Regională pentru Alimente Galați: actor civic local important, parte a rețelei Băncilor pentru Alimente din România, care redistribuie alimente și previne risipa alimentară, direcționând surplusurile către gospodăriile vulnerabile prin organizațiile partenere.

- Federația Băncilor pentru Alimente din România: asigură cadrul național pentru activitatea băncilor pentru alimente, oferind îndrumare, proceduri și posibilități de schimb de cunoștințe actorilor locali precum Banca Regională pentru Alimente Galați.

- Caritas România: organizație caritabilă națională care sprijină grupurile vulnerabile. În Galați, contribuie la ansamblul serviciilor de asistență socială și ar putea susține inițiative de ajutor alimentar și parteneriate.

- Hilt: menționată în legătură cu programele de distribuire a ajutorului alimentar. Poate fi considerată parte a grupului mai larg de actori care sprijină gospodăriile afectate de insecuritate alimentară.

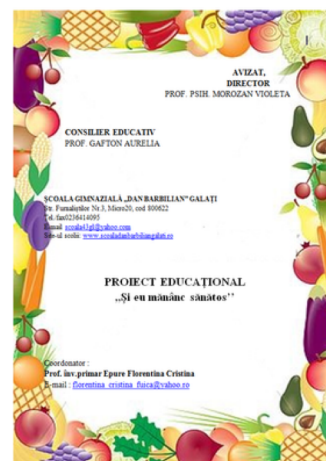
- Comtim România: companie privată din sectorul alimentar, cu un rol potențial prin donații de alimente, acțiuni de responsabilitate socială corporativă (CSR) sau parteneriate cu organizațiile care redistribuie alimente.

- Piatamatca.ro: inițiativă digitală legată de bazinul legumicol Matca, care oferă informații despre produsele locale, prețuri și disponibilitate. Aceasta ilustrează posibilitatea de a îmbunătăți vizibilitatea și legăturile directe dintre producători și consumatori.

- Inițiative de cooperare între producători și de procesare în Matca: inițiative aflate la început, care urmăresc o mai bună organizare a producătorilor și procesarea surplusului de legume, cu potențial de reducere a pierderilor alimentare și de consolidare a legăturilor dintre producție și cererea urbană.

- I Also Eat Healthily (Și eu mănânc sănătos): inițiativă desfășurată în Școala Gimnazială „Dan Barbilian”, care promovează obiceiuri alimentare mai sănătoase în rândul elevilor și familiilor și demonstrează potențialul parteneriatelor pentru educație alimentară.

- SafeConsume / Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați: participarea universității la proiectul SafeConsume evidențiază competențele locale în siguranța alimentelor, cercetare și educație, care ar putea susține viitoare inițiative privind sistemul alimentar.
- Evenimente gastronomice și târguri sezoniere: târgurile și evenimentele locale contribuie la vizibilitatea producătorilor, la implicarea comunității și la informarea publicului cu privire la produsele locale, deși rolul lor ca instrumente de politică publică rămâne limitat.
- Magazine locale, procesatori și platforme pentru vizibilitatea producătorilor: inițiative precum Bacania Dasano, Bacania Covurlui, Zimbria, Fabricat in RO, Cooperativa Agrobrates și [ProduseLocale.eu](https://produseLocale.eu) ar putea constitui exemple de lanțuri scurte de aprovizionare și de promovare a produselor locale, sub rezerva unei verificări ulterioare.
- Instituții de învățământ agricol, cercetare și asistență tehnică: instituții precum Liceul Tehnologic Nr. 1 Cudalbi și ICDEAPA / ASAS ar putea sprijini formarea profesională, agricultura ecologică, sprijinul acordat producătorilor și cercetarea aplicată.
- SMID Galați și infrastructura pentru biodeșeurile: sistemul județean de gestionare a deșeurilor oferă o bază pentru activități viitoare de valorificare a deșeurilor organice și de compostare, deși în prezent nu constituie o politică privind risipa alimentară.

În ansamblu, aceste inițiative arată că Galațiul nu pornește de la zero, însă inițiativele civice și comunitare din domeniul alimentar rămân fragmentate. Un prim pas al diagnosticului ar trebui să fie cartografierea mai sistematică a actorilor privați, civici și comunitari, inclusiv a ONG-urilor, producătorilor, școlilor, organizațiilor de ajutor alimentar, micilor procesatori, comercianților, restaurantelor și lanțurilor scurte informale de aprovizionare.

Supermarketurile: rol pasiv în sistemul alimentar

Dincolo de aceste rețele de actori, trebuie remarcată prezența unor entități cu o pondere considerabilă în sistemul alimentar, dar al căror rol în definirea politicii alimentare rămâne în mare măsură pasiv și nu este solicitat de autoritățile publice. Cu 70 de supermarketuri înregistrate în oraș (Galați municipal public domain inventory, 2026), comerțul modern reprezintă o forță dominantă în sistemul alimentar al Galațiului.

Prezența extinsă a supermarketurilor influențează obiceiurile de consum și accesul la alimente în moduri care contravin adesea obiectivelor sistemelor alimentare locale și durabile. Cu toate acestea, sectorul este în mare parte absent din dialogurile privind politicile publice și din procesele care reunesc mai multe categorii de actori (Faliès & Hulot, 2022). Puterea sa economică și influența asupra lanțurilor de aprovizionare fac imposibilă ignorarea sa, dar și dificilă integrarea sa într-un cadru de guvernare construit în jurul interesului public și al obiectivelor de durabilitate (Billion, 2018).

Foto: Let's Food

1.5.2. Politica alimentară a Galațiului într-un cadru de cooperare pe mai multe niveluri

Dincolo de limitele orașului, cooperarea teritorială, națională și internațională în domeniul guvernării alimentare este, la rândul ei, slab dezvoltată. La nivel teritorial, nu a fost identificată nicio strategie comună formală și niciun cadru comun de politică alimentară între Consiliul Județean și municipiul Galați. Lipsa unei cooperări structurate între oraș și județ reprezintă o oportunitate ratată de a construi un sistem alimentar local coerent și incluziv. La nivel național, politicile agricole și alimentare sunt în principal responsabilitatea statului român, iar Politica agricolă comună a Uniunii Europene are un rol central (European Commission, n.d.). Coordonarea dintre aceste cadre naționale și nevoile specifice ale zonei metropolitane Galați pare să rămână limitată.

La nivel european și internațional, Galați participă la programe generale de cooperare urbană. De exemplu, orașul este semnat al Green City Accord (GCA), o inițiativă europeană care reunește primari angajați să facă orașele mai curate și mai sănătoase. Inițiativa urmărește îmbunătățirea calității vieții în Europa și accelerarea aplicării legislației UE în domeniul mediului (Europa.eu, n.d.). Schimburile internaționale tind să se concentreze asupra unor teme mai largi, precum clima, mobilitatea sau energia, alimentația ocupând rareori un loc central.

1.5.3. Implicarea actorilor locali rămâne limitată

Construirea politicilor alimentare nu se bazează doar pe decizii instituționale; ea depinde și de capacitatea autorităților publice de a implica o gamă largă de actori în elaborarea politicilor. În Galați, implicarea și participarea actorilor locali se află încă la început.

În martie 2026, un atelier organizat de Let's Food în cadrul proiectului Erasmus+ EuroFoodXchange a oferit un alt exemplu de practici participative aflate la început. Evenimentul a combinat două formate complementare: o sesiune de schimb de cunoștințe despre modele de guvernare, mecanisme de coordonare și legăturile politicii alimentare cu clima, biodiversitatea, utilizarea terenurilor și incluziunea socială; și o sesiune de lucru în format World Café. Aceasta din urmă a reunit participanți vorbitori de limba română în jurul a patru dimensiuni ale durabilității: securitatea alimentară și nutriția, durabilitatea socioeconomică, durabilitatea ecologică și guvernarea alimentară. Formatul a permis un dialog structurat și identificarea în comun a acțiunilor prioritare.

Această inițiativă arată că Galațiul începe să testeze mecanisme participative pe teme legate de alimentație.

CONCLUZII PRIVIND DIMENSIUNEA GUVERNANTEI ALIMENTARE

În concluzie, guvernanta alimentară din Galați este în curs de formare, dar rămâne foarte fragmentată. Orașul dispune deja de resurse concrete, printre care piețele municipale și piața angro, serviciile sociale de alimentație, programele școlare, competențele universității și o zonă agricolă puternică în proximitate, îndeosebi bazinul de producție Matca. O serie de actori civici și privați — precum băncile pentru alimente, organizațiile caritabile, liceele tehnologice, instituțiile de cercetare și inițiativele producătorilor locali — contribuie, de asemenea, la sistemul alimentar și oferă puncte de pornire pentru acțiune. Aceste elemente nu au fost însă reunite într-un cadru coerent de guvernanta alimentară. Nu există o structură municipală dedicată coordonării politicii alimentare, iar responsabilitățile rămân dispersate între servicii. În consecință, inițiativele existente funcționează separat, au legături strategice reduse între ele și o vizibilitate inegală în teritoriu.

Pot fi identificate trei tensiuni principale. În primul rând, există un decalaj între instrumentele operaționale existente și coordonarea instituțională, deoarece mijloacele disponibile nu sunt integrate într-o strategie alimentară comună. În al doilea rând, inițiativele civice și sectoriale există, dar sunt slab structurate și insuficient conectate la acțiunea municipală. În al treilea rând, guvernanta pe mai multe niveluri funcționează în mare măsură de sus în jos, iar dimensiunile regionale, naționale, transfrontaliere și europene sunt insuficient integrate în planificarea alimentară locală. În ansamblu, guvernanta alimentară din Galați este caracterizată mai puțin de lipsa resurselor și mai mult de o capacitate redusă de coordonare, care împiedică în prezent reunirea atuurilor existente într-o politică alimentară urbană coerentă și incluzivă.

Figura 15: Arborii problemelor și soluțiilor, transcriși și realizați în timpul vizitei de studiu la Galați, aprilie 2026

Cauze	Provocări	Soluții
Achizițiile publice acordă prioritate prețului cel mai scăzut în detrimentul calității alimentelor	Instituțiile publice întâmpină obstacole în integrarea calității, durabilității și aprovizionării locale în achizițiile publice de produse și servicii alimentare	Acordarea unei ponderi adecvate calității, alături de preț, în criteriile de achiziții publice
Procedurile restrictive de achiziții publice limitează flexibilitatea		Consolidarea colaborării dintre instituțiile publice și furnizorii de alimente pe parcursul întregului proces de achiziție
Colaborare insuficientă cu autoritățile de siguranță a alimentelor și cu organismele de control		Facilitarea dialogului dintre autoritățile publice și producătorii locali pentru a sprijini aprovizionarea locală în cadrul achizițiilor publice
Sprijin politic limitat pentru achiziții alimentare durabile		
Cauze	Provocări	Soluții
Lipsa mecanismelor formale de coordonare și guvernanta între actorii sistemului alimentar	Colaborare și dialog insuficiente între actorii sistemului alimentar și în relația acestora cu cetățenii	Implicarea tuturor factorilor de decizie relevanți și valorificarea competențelor instituționale
Posibilități și instrumente insuficiente pentru participarea cetățenilor și dialogul dintre actori		Înființarea unui Consiliu Alimentar sau a unui grup de lucru pentru politica alimentară, cu participarea mai multor categorii de actori

I.6. CONCLUZIILE EVALUARII SISTEMULUI ALIMENTAR

Evaluarea sistemului alimentar din Galați evidențiază un ansamblu de probleme structurale interconectate în domeniile nutriției, economiei și societății, mediului și guvernancei, care limitează împreună dezvoltarea unui sistem alimentar coerent și incluziv.

Din perspectiva securității alimentare și a nutriției, accesul la o alimentație sănătoasă rămâne inegal și strâns legat de condițiile socioeconomice. Deși oferta de alimente este asigurată printr-un sistem comercial diversificat, dominat de supermarketuri, accesul la alimente proaspete și nutritive este inegal, în special pentru gospodăriile vulnerabile afectate de creșterea costului alimentelor. Problemele de sănătate asociate alimentației sunt în creștere, iar ajutorul alimentar are un rol important în acoperirea nevoilor de bază. Totodată, Galațiul rămâne integrat într-un model agricol orientat către export, în care capacitatea regională importantă de producție nu se regăsește pe deplin în aprovizionarea locală.

Din punct de vedere socioeconomic, sistemul alimentar este caracterizat de fragmentare și de o capacitate redusă de creare a valorii. Agricultura combină exploatarea mici de subsistență cu o modernizare parțială sprijinită prin PAC, dar rămâne limitată de venituri scăzute, reînnoirea generațională insuficientă și accesul inegal la terenuri și subvenții. Procesarea alimentelor este slab dezvoltată în pofida potențialului agricol important, iar distribuția este dominată tot mai mult de marile lanțuri comerciale, ceea ce limitează posibilitățile producătorilor locali. Piața angro reprezintă un atu potențial, dar nu este încă valorificată pe deplin pentru consolidarea lanțurilor scurte de aprovizionare sau a dezvoltării economice locale.

Din perspectiva mediului, sistemul reflectă impactul agriculturii intensive și al unor modele de consum cu o amprentă ecologică relativ ridicată. Consumul de carne rămâne important, iar alimentele ecologice au în continuare o pondere redusă. Procesarea alimentelor și lanțurile lungi de aprovizionare exercită presiuni asupra mediului, iar risipa alimentară rămâne o problemă persistentă. Deși agricultura ecologică se dezvoltă treptat, ponderea sa este încă redusă în raport cu modelele de producție dominante.

În sfârșit, guvernanta alimentară din Galați se află încă într-o etapă incipientă. Municipality dispune de mai multe instrumente operaționale — piețe, servicii sociale de alimentație și achiziții —, dar nu are capacitatea dedicată de coordonare necesară pentru dezvoltarea unei strategii alimentare integrate. Există inițiative civice și private, însă acestea rămân fragmentate și slab conectate la acțiunea publică. Deși cadrele de guvernare pe mai multe niveluri exercită o influență prin politicile naționale și europene, ele funcționează în mare măsură de sus în jos și sunt slab corelate cu realitățile locale, ceea ce limitează transpunerea lor în strategii adaptate teritoriului.

În ansamblu, principala limitare a sistemului alimentar din Galați nu este lipsa resurselor, ci integrarea insuficientă între sectoare și niveluri de guvernare. Consolidarea coordonării dintre actorii existenți și reunirea inițiativelor actuale într-un cadru strategic comun ar fi esențiale pentru îmbunătățirea funcționării sistemului alimentar și valorificarea potențialului orașului de a realiza o tranziție mai durabilă și mai incluzivă.

I.3. TABEL COMPARATIV AL ORASELOR

Figura 16: Tabel comparativ al orașelor
(surse: Territoires Fertiles, Eurostat, INSEE, Rádlová et al., 2025)

	Praga, Republica Cehă	Galați, România	Dijon Métropole, Franța	Grenoble Métropole, Franța
Locuitori	1,397,880	216	260.376	433
Suprafața totală a orașului	496 km²	246 km2	240 km²	546 km2
Rata riscului de sărăcie (1)	11.7%	39.7% (regiune)	14%	20%
Pondereea suprafeței agricole	40%	54.90%	42%	22%
Numărul fermelor	69 de grădini comunitare + 14 ferme	14,721 (județ)	110	200
Pondereea totală a suprafețelor ecologice	1.30%	11.3% (județ)	13.40%	18%
Numărul posturilor cu normă întreagă dedicate strategiei alimentare în administrația locală	0	0	3	1

(1) Rata riscului de sărăcie măsoară ponderea persoanelor care trăiesc într-o gospodărie al cărei venit disponibil — după impozite și prestații sociale și ajustat în funcție de mărimea gospodăriei — este mai mic de 60% din venitul median național. Pragul se calculează separat pentru fiecare țară și corespunde, așadar, unor sume diferite în Republica Cehă, România și Franța. Prin urmare, rata indică sărăcia relativă în contextul fiecărei țări și nu permite compararea directă, în termeni monetari, între Praga, Galați, Dijon și Grenoble (Eurostat, 2026)

The background features several stylized, flat-colored illustrations of vegetables. On the left, there is a pink flower-like vegetable. In the center, a large light blue vegetable, possibly a bell pepper, is partially visible. To the right, there are green leafy vegetables and a purple eggplant. At the bottom left, a yellow vegetable, possibly a squash or pumpkin, is shown. The text is overlaid on these illustrations.

2. STRATEGIA ALIMENTARA SI PLANUL DE ACTIUNE PENTRU GALATI

INTRODUCERE IN STRATEGIA ALIMENTARA PENTRU GALATI

Pornind de la evaluarea sistemului alimentar și de la schimburile desfășurate pe parcursul proiectului EuroFoodXchange, această primă strategie alimentară și acest plan de acțiune oferă un cadru inițial pentru abordarea principalelor probleme identificate în sistemul alimentar al Galațiului. Documentul transpune concluziile evaluării și discuțiile cu actorii locali în cinci obiective strategice și într-un set de acțiuni concrete, menite să îmbunătățească accesul la alimente, să consolideze lanțurile valorice alimentare locale, să conecteze mai bine orașul cu zonele agricole din jur și să întărească cooperarea dintre actorii sistemului alimentar.

Fiind prima strategie alimentară locală a Galațiului, documentul trebuie înțeles ca un punct de pornire pentru acțiune colectivă, nu ca o politică municipală definitivă și deja adoptată. Acțiunile propuse oferă un cadru realist și progresiv, care poate fi discutat și îmbunătățit împreună cu Primăria Municipiului Galați, Administrația Piețelor Agroalimentare, Direcția de Asistență Socială, Direcția pentru Agricultură Județeană, producătorii, organizațiile societății civile și ceilalți actori locali. Punerea lor în aplicare va depinde de confirmarea angajamentului politic, desemnarea actorilor responsabili și mobilizarea resurselor disponibile.

Galațiul dispune deja de atuuri importante pentru dezvoltarea unui sistem alimentar mai durabil: piețe municipale, o piață angro, servicii sociale de alimentație, școli, competențe universitare în domeniul alimentației și o zonă agricolă puternică în apropiere, îndeosebi în jurul localității Matca. Strategia propune o abordare treptată și pragmatică, orientată spre conectarea mai bună a acestor resurse, consolidarea cooperării dintre actorii implicați și așezarea bazelor unei politici alimentare pe termen lung.

Cele cinci obiective strategice ale strategiei alimentare pentru Galați sunt:

1. Stabilirea unui cadru legitim de coordonare a politicii alimentare
2. Consolidarea lanțurilor valorice alimentare locale și durabile prin conectarea Galațiului cu producătorii regionali
3. Utilizarea piețelor municipale și a pieței angro ca infrastructuri alimentare esențiale
4. Îmbunătățirea accesului la alimente prin coordonarea serviciilor sociale și publice de alimentație
5. Dezvoltarea educației alimentare, a încrederii consumatorilor și a prevenirii risipei alimentare

Foto: Let's Food

II.1. OBIECTIV STRATEGIC 1: STABILIREA UNUI CADRU LEGITIM DE COORDONARE A POLITICII ALIMENTARE

Context

Responsabilitățile legate de alimentație sunt în prezent împărțite între diferite instituții și departamente din Galați, care se ocupă de piețe, servicii sociale, școli, agricultură, siguranța alimentelor și gestionarea deșeurilor. În lipsa unui mecanism de coordonare, strategia riscă să rămână un document care nu este pus în aplicare.

Primul pas este, așadar, desemnarea unui responsabil municipal care să coordoneze actorii implicați, să urmărească progresele și să faciliteze luarea deciziilor. Nu se propune crearea unui nou departament, ci valorificarea instituțiilor existente și asigurarea unui punct local clar de sprijin pentru strategie, dincolo de proiectul EuroFoodXchange.

Scop

Crearea unui mecanism municipal recunoscut, capabil să coordoneze primele acțiuni ale strategiei alimentare.

Rolul autorităților publice

Primăria Municipiului Galați ar trebui să valideze mandatul, să desemneze responsabilul municipal și să invite actorii relevanți. Administrația Piețelor Agroalimentare și serviciile sociale ar trebui implicate de la început, deoarece piețele și accesul la alimente sunt două dintre domeniile în care se poate interveni imediat.

Acțiuni

- 1.1.1. Desemnarea unui responsabil municipal pentru politica alimentară.
- 2.1.2. Crearea Grupului de lucru pentru alimentație din Galați.
- 3.1.3. Formalizarea Consiliului Alimentar Galați după un an-pilot.

II.1.1. DESEMNAREA UNUI RESPONSABIL MUNICIPAL PENTRU POLITICA ALIMENTARA

Obiective

Desemnarea unei persoane sau a unei echipe restrânse care să răspundă de coordonarea strategiei.

Descriere

Responsabilul municipal ar trebui să asigure continuitatea strategiei între ședințe. Atribuțiile sale includ pregătirea ordinii de zi, transmiterea notelor, actualizarea listei de acțiuni, urmărirea proiectelor-pilot, colectarea indicatorilor de bază și menținerea legăturii cu partenerii. La început, rolul poate necesita un volum redus de timp, dar trebuie oficializat suficient pentru a crea încredere în rândul actorilor locali. Nu se așteaptă ca responsabilul să pună singur în aplicare fiecare acțiune. Rolul său principal este să conecteze departamentele și partenerii, să asigure urmărirea activităților și să pregătească deciziile pentru Primărie. Inițial, atribuția poate fi exercitată cu timp parțial, dar trebuie formalizată printr-un mandat scris și concis.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** Primăria Municipiului Galați, printr-un responsabil municipal desemnat pentru politica alimentară. Rolul ar putea fi găzduit de Administrația Piețelor Agroalimentare Galați sau exercitat în strânsă colaborare cu aceasta și cu Direcția de Asistență Socială.
- **Potențiali actori colaboratori:** sprijinul extern poate însoți etapa de organizare și poate contribui la pregătirea primelor documente de lucru.

Etape de punere în aplicare

1. Confirmarea acordului politic pentru un rol de coordonare în domeniul alimentației.
2. Identificarea persoanei sau a echipei restrânse responsabile.
3. Definirea unui mandat concis, a relației de raportare și a timpului minim alocat.
4. Pregătirea unei note de coordonare de o pagină, care să explice rolul responsabilului municipal, primele acțiuni de urmărit și relația cu Grupul de lucru pentru alimentație.
5. Crearea unui fișier comun de urmărire, cu acțiuni, parteneri, termene și indicatori.
6. Evaluarea rolului după șase luni și ajustarea mandatului, dacă este necesar.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 1

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

Indicatori de monitorizare

- Responsabil municipal desemnat.
- Mandat convenit.
- Fișier comun de urmărire a acțiunilor creat.

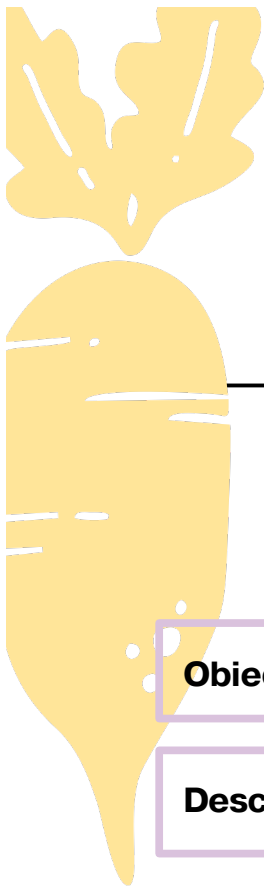
Exemple inspiratoare

Guvernanță alimentară interteritorială — Grenoble Alpes Métropole, Franța

Strategia alimentară a regiunii Grenoble este un cadru de politică alimentară interteritorială care reunește nouă teritorii. Cu 1,8 posturi echivalente normă întreagă dedicate coordonării, aceasta demonstrează că o guvernanță alimentară eficientă poate fi construită în jurul unei capacități de coordonare restrânse, dar cu un mandat clar, fără a fi necesar un departament dedicat.

Mai multe informații: <https://www.grenoblealpesmetropole.fr/219-le-projet-alimentaire-inter-territorial-pait.htm>

II.1.2. CREAREA GRUPULUI DE LUCRU PENTRU ALIMENTATIE DIN GALATI

Obiective

Continuarea dinamicii inițiate prin atelierul de la Galați și transformarea acestuia într-un cadru de lucru periodic și aplicat.

Descriere

Grupul de lucru pentru alimentație ar trebui să fie primul organism de coordonare a strategiei și să reunească principalii actori implicați în aplicarea sa: Primăria, Administrația Piețelor Agroalimentare, serviciile sociale, Banca Regională pentru Alimente, școlile, universitatea, reprezentanți ai sectorului agricol, producători și reprezentanți ai piețelor. Rolul său este de a urmări acțiunile prioritare, de a identifica obstacolele, de a clarifica responsabilitățile și de a sprijini luarea deciziilor la nivel municipal. În primul an, grupul poate constitui baza tehnică a unui viitor Consiliu Alimentar. O notă de mandat concisă ar trebui să îi definească obiectivele, membrii, frecvența întâlnirilor și rezultatele așteptate.

Actori implicați

- **Coordonator:** responsabilul municipal, cu sprijinul Primăriei.
- **Colaboratori:** Administrația Piețelor Agroalimentare; Direcția de Asistență Socială; Banca Regională pentru Alimente; Universitatea „Dunărea de Jos”; **producători; școli; ONG-uri; Direcția pentru Agricultură Județeană.**

Etape de punere în aplicare

1. Pregătirea unei liste cu 12 până la 20 de membri de bază, cu o reprezentare echilibrată a instituțiilor publice, producătorilor, actorilor civici și mediului academic și de cercetare.
2. Pregătirea și transmiterea unei note de mandat de o pagină, care să explice scopul grupului, prioritățile din primul an și implicarea așteptată din partea membrilor.
3. Invitarea membrilor, cu explicarea clară a scopului: sprijinirea aplicării strategiei alimentare, nu crearea unei sarcini administrative suplimentare.
4. Stabilirea unui ritm simplu al întâlnirilor: ședințe online scurte lunar sau o dată la două luni și o întâlnire față în față o dată la două sau trei luni.
5. Folosirea fiecărei întâlniri pentru urmărirea uneia sau a cel mult două acțiuni, cu accent clar pe responsabilități, obstacole, resurse necesare și etapele următoare.
6. Crearea unor subgrupuri tematice temporare numai când există o acțiune concretă de urmărit, de exemplu cartografierea producătorilor, accesul social la alimente, proiecte-pilot în piețe sau educația alimentară.
7. Redactarea unor procese-verbale concise după fiecare întâlnire, care să includă deciziile luate, actorii responsabili, termenele și etapele următoare.
8. Pregătirea unei note succinte de progres după șase luni, care să fie transmisă Primăriei și instituțiilor participante.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 1

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

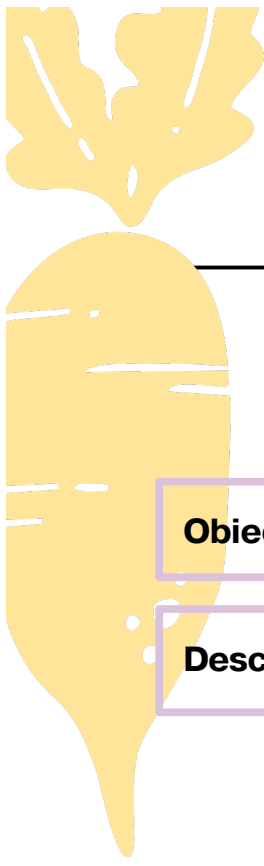
Indicatori de monitorizare

- Grup de lucru creat.
- Numărul întâlnirilor organizate în primul an.
- Numărul instituțiilor reprezentate.

Exemple inspiratoare**Consiliul participativ Good Food
— Regiunea Bruxelles-Capitală, Belgia**

Consiliul participativ Good Food sprijină aplicarea și monitorizarea Strategiei Good Food pentru Bruxelles, reunind reprezentanți ai diferitelor componente ale sistemului alimentar. Acesta oferă consultanță autorităților publice, facilitează schimburile dintre actori și contribuie la identificarea problemelor, priorităților și posibilităților de acțiune. Consiliul este completat de grupuri tematice de lucru deschise, care permit unui număr mai mare de actori să contribuie la elaborarea și aplicarea strategiei.

Mai multe informații: <https://goodfood.brussels/fr/content/le-conseil-participatif-good-food>

II.1.3. FORMALIZAREA CONSILIULUI ALIMENTAR GALAȚI DUPA UN AN-PILOT

Obiective

Crearea unui cadru public legitim pentru politica alimentară, după ce Grupul de lucru și-a testat rolul și și-a demonstrat utilitatea.

Descriere

După primul an, Grupul de lucru pentru alimentație ar putea deveni Consiliul Alimentar Galați, dacă municipalitatea îi confirmă relevanța. Consiliul ar avea rol consultativ și de coordonare: ar urmări strategia, ar analiza progresele, ar identifica prioritățile și ar menține dialogul dintre actorii sistemului alimentară. Galațiul și-ar putea organiza Consiliul Alimentar pe patru niveluri complementare:

- Nivelul de validare municipală, alcătuit din Primărie și structurile municipale relevante, responsabil de confirmarea priorităților, a sprijinului politic și a acțiunilor fezabile.
- Nivelul de coordonare tehnică, condus de responsabilul municipal pentru politica alimentară și de Grupul de lucru pentru alimentație, care pregătește întâlnirile, urmărește planul de acțiune și colectează informații.
- Grupuri de lucru tematice, create atunci când este necesar pentru priorități specifice, precum piețele și producătorii, accesul la alimente, școlile și educația alimentară sau prevenirea risipei alimentare.
- Reuniunea anuală a Consiliului Alimentar sau un forum public anual pe tema alimentației, care să reunească un grup mai larg de actori pentru prezentarea progreselor, discutarea priorităților și încurajarea unei participări mai ample.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** Primăria Municipiului Galați.
- **Potențiali actori colaboratori:** membrii Grupului de lucru pentru alimentație; reprezentanți ai Consiliului Local, dacă este cazul; Administrația Piețelor Agroalimentare; Direcția de Asistență Socială; Direcția pentru Agricultură Județeană; Universitatea „Dunărea de Jos”; Banca Regională pentru Alimente; reprezentanți ai producătorilor; școli; ONG-uri; actori civici și privați.

Etape de punere în aplicare

1. Evaluarea Grupului de lucru pentru alimentație după un an, în funcție de întâlnirile organizate, acțiunile urmărite, participare și rezultatele concrete.
2. Decizia de a formaliza procesul sub forma Consiliului Alimentar Galați sau de a prelungi mandatul Grupului de lucru cu încă un an.
3. Definirea rolului Consiliului, a componenței, frecvenței întâlnirilor și funcției sale consultative.
4. Clarificarea relației dintre Consiliul Alimentar, responsabilul municipal pentru politica alimentară, Grupul de lucru pentru alimentație și Primărie.
5. Organizarea unei întâlniri publice pe an pentru prezentarea progreselor, discutarea obstacolelor și identificarea priorităților pentru anul următor.
6. Folosirea Consiliului pentru pregătirea următoarei versiuni a planului de acțiune și identificarea posibilităților de finanțare sau de parteneriat.
7. Publicarea sau transmiterea unei note anuale concise privind progresele către membri și serviciile municipale relevante.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de monitorizare

- **Consiliu Alimentar creat sau mandatul Grupului de lucru prelungit.**
- **Componentă și rol consultativ definite.**
- **Întâlnire publică anuală organizată.**

Exemple inspiratoare

Consiliul alimentar Gent en Garde — Gent, Belgia

Consiliul alimentar Gent en Garde din Gent a reunit aproximativ 30 de reprezentanți ai agriculturii, distribuției și comerțului, restaurantelor, societății civile și instituțiilor de cercetare și învățământ. Consiliul a oferit consultanță municipalității, a funcționat ca spațiu de consultare și a fost implicat în definirea obiectivelor și priorităților.

Mai multe informații: <https://stad.gent/en/city-governance-organisation/city-policy/ghents-climate-actions/sustainable-food> ; <https://foodactioncities.org/case-studies/ghent-en-garde-food-policy-council/>

II.2. OBIECTIV STRATEGIC 2: CONSOLIDAREA LANTURILOR VALORICE ALIMENTARE LOCALE SI DURABILE PRIN CONECTAREA GALATIULUI CU FERMIERII DIN JUDETUL GALATI SI DIN ZONA MATCA

Context

Galațiul se află în apropierea uneia dintre principalele zone legumicole ale României, îndeosebi în jurul localității Matca, recunoscută la nivel național pentru producția de roșii, castraveți, ardei și vinete. Potrivit Direcției pentru Agricultură Județeană Galați, legumicultura reprezintă o activitate economică importantă, cu 4.401 de hectare de legume cultivate în câmp și în sere, înregistrate în 2025.

Proximitatea geografică nu creează însă în mod automat un sistem alimentar local. O parte importantă a producției din Matca este vândută prin canale angro, pe alte piețe din România sau la export. Provocarea constă, așadar, în conectarea mai bună a producției locale cu cererea locală, prin îmbunătățirea legăturilor dintre producători și cumpărători, a accesului la informații despre piață și a soluțiilor de colectare, depozitare și logistică.

Acest obiectiv urmărește consolidarea lanțurilor valorice locale și durabile prin identificarea producției disponibile, a nevoilor de infrastructură, a posibilelor piețe locale de desfacere și a modalităților de promovare mai eficientă a practicilor durabile.

Scop

Creșterea vizibilității și a gradului de organizare a bazei regionale de producție și facilitarea conectării acestora cu piețele municipale și piața angro din Galați, restaurantele, micii comercianți cu amănuntul, organizațiile de ajutor alimentar, serviciile sociale, școlile și instituțiile publice.

Rolul autorităților publice

Municipalitatea nu poate organiza singură sectorul agricol, dar poate avea un rol esențial în reunirea actorilor și crearea condițiilor necesare cooperării. Primăria și Administrația Piețelor Agroalimentare pot sprijini cartografierea producătorilor, pot pune la dispoziție infrastructura piețelor, pot facilita contactele dintre producători și cumpărători și pot testa instrumente simple de coordonare. Direcția pentru Agricultură Județeană, Consiliul Județean Galați, reprezentanții producătorilor și actorii din Matca sunt parteneri esențiali pentru identificarea producătorilor, înțelegerea dificultăților și pregătirea unor viitoare proiecte de colectare a producției, logistică sau procesare.

Acțiuni

- 2.1. Cartografierea producătorilor și a cumpărătorilor urbani.
- 2.2. Testarea unui instrument simplu de comandă directă și schimb de informații pentru producători și cumpărători.
- 2.3. Sprijinirea colectării organizate a producției, a cooperării și a procesării la scară mică.

II.2.1. CARTOGRAFIEREA PRODUCĂTORILOR ȘI A CUMPARĂTORILOR URBANI

Obiective

Identificarea producătorilor, a produselor, a practicilor de producție, a nevoilor de infrastructură și a potențialilor cumpărători, pentru a crea legături concrete între oferta regională și cererea urbană.

Descriere

Cartografierea va include un eșantion realist de producători din Matca și județul Galați și cumpărători urbani: piețe, restaurante, magazine mici, organizații de ajutor alimentar, servicii sociale, școli și instituții publice. Este suficientă o bază de date simplă, cu produse, cantități, sezonabilitate, canale de vânzare, livrare, infrastructură, interes pentru cooperare și practici de producție.

Ea va diferenția tipurile de producători și produse și va răspunde la: „cine produce ce?”, „în ce condiții?”, „pentru ce cumpărători?” și „ce este necesar pentru a vinde mai mult în Galați?”. Acțiunile viitoare vor integra astfel originea locală, calitatea, siguranța alimentelor și logistica.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** responsabilul municipal pentru politica alimentară și Direcția pentru Agricultură Județeană.
- **Potențiali actori colaboratori:** Administrația Piețelor Agroalimentare Galați; producătorii din Matca; grupurile de producători; restaurantele; școlile; serviciile sociale; Banca Regională pentru Alimente; Universitatea „Dunărea de Jos”, dacă este necesar sprijin metodologic.

Pași de implementare

1. Delimitarea zonei, pornind de la Matca și câteva alte zone de producție din județul Galați.
2. Selectarea, de exemplu, a 30–40 de producători de dimensiuni, produse și canale de vânzare diferite.
3. Pregătirea unui chestionar scurt despre produse, cantități, sezoane, cumpărători actuali, livrare, infrastructură, practici și interesul pentru un pilot de comenzi directe.
4. Distribuirea chestionarului prin Direcția pentru Agricultură Județeană, reprezentanții producătorilor și piețe, cu apeluri ulterioare la nevoie.
5. Identificarea cumpărătorilor din Galați prin Administrația Piețelor Agroalimentare, serviciile sociale, Banca Regională pentru Alimente, școli, restaurante și mici comercianți.
6. Crearea unei baze de date comune, actualizabile de responsabilul municipal sau de Grupul de lucru pentru alimentație.
7. Organizarea unei întâlniri rapide între producători și cumpărători pentru a discuta distribuția, logistica și proiectele-pilot.
8. Folosirea rezultatelor pentru participanții la Acțiunea 2.2 și prioritățile de infrastructură din Acțiunea 2.3.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

Indicatori de progres

- Numărul producătorilor cartografiați.
- Numărul și tipul cumpărătorilor cartografiați.
- Primele posibilități de colaborare identificate.

Exemple inspiratoare

Harta producătorilor agricoli și a actorilor din sistemul alimentar – Rouen Métropole, Franța

În cadrul Strategiei alimentare teritoriale (adoptată în 2019), Rouen Métropole a realizat o hartă interactivă care identifică producătorii agricoli locali, unitățile de procesare, comerțanții cu amănuntul și cantinele școlare, contribuind la identificarea unor posibile piețe de desfacere și colaborări între aceștia. Instrumentul prezintă tipurile de culturi și localizează terenurile agricole disponibile. Harta este însoțită de un tablou de bord statistic, care clasifică exploatațiile după activitate și tip de produs, angajamente privind producția ecologică sau „eco-challenge”, precum și de fișe individuale ale exploatațiilor și de un tablou de bord dedicat agriculturii ecologice. [Mai multe informații.](#)

II.2.2. TESTAREA UNUI INSTRUMENT PENTRU COMENZI DIRECTE ÎNTRE PRODUCĂTORI ȘI CUMPARĂTORI

Obiective

Crearea unui mecanism simplu pentru schimburi și comenzi între producători din regiune și cumpărătorii din oraș, fără a începe cu o platformă digitală complexă.

Descriere

Instrumentul ar trebui să înceapă la scară mică. În prima etapă, poate fi un formular online, un tabel partajat, un catalog simplu actualizat săptămânal sau chiar un grup WhatsApp/Facebook moderat, dacă această variantă este mai accesibilă pentru producători. Producătorii indică produsele, cantitățile, prețurile, informațiile privind calitatea și opțiunile de livrare. Cumpărătorii își pot exprima interesul, pot plasa comenzi directe sau, acolo unde este posibil, pot pregăti comenzi comune. Primii utilizatori ar putea fi restaurante, mici magazine, Banca Regională pentru Alimente, servicii sociale sau instituții municipale. Instrumentul ar trebui testat numai cu producătorii și cumpărătorii care și-au exprimat interesul în timpul cartografierii, astfel încât proiectul-pilot să răspundă unei cereri reale, nu unei idei abstracte de platformă.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** Administrația Piețelor Agroalimentare Galați, împreună cu responsabilul municipal pentru politica alimentară.
- **Potențiali actori colaboratori:** producătorii din Matca; Direcția pentru Agricultură Județeană Galați; restaurante; servicii sociale; Banca Regională pentru Alimente; mici comercianți cu amănuntul; Universitatea „Dunărea de Jos”, dacă este necesar sprijin tehnic.

Etape de punere în aplicare

1. Folosirea Acțiunii 2.1 pentru a identifica producători și cumpărători interesați.
2. Selectarea a 10–15 producători și 5–10 cumpărători pentru primul proiect-pilot.
3. Stabilirea produselor, regulilor de comandă, informațiilor despre calitate și canalelor de comunicare.
4. Alegerea celui mai simplu instrument: tabel partajat, formular online, catalog, grup WhatsApp/Facebook sau o combinație.
5. Administrarea pilotului de către Administrația Piețelor Agroalimentare sau responsabilul municipal.
6. Testarea instrumentului timp de 8–12 săptămâni.
7. Evaluarea comenzilor, problemelor, prețurilor, logisticii și opiniilor cumpărătorilor și producătorilor.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

Indicatori de progres

- Numărul producătorilor care folosesc instrumentul.
- Numărul cumpărătorilor care folosesc instrumentul.
- Numărul comenzilor sau al contactelor generate.

Exemple inspiratoare

Pantry, magazin temporar cu produse sănătoase în gara Ede-Wageningen – Ede, Țările de Jos

În gara Ede-Wageningen, municipalitatea Ede, împreună cu Căile Ferate Neerlandeze, Wageningen University & Research și Centrul Neerlandez pentru Nutriție, a lansat Pantry, un magazin temporar fără personal, care oferă produse sănătoase, locale și durabile. Clienții intră în magazin și plătesc prin intermediul unei aplicații, iar produsele provin direct de la fermierii din regiune, ceea ce le asigură o remunerare echitabilă și sprijină economia locală. Prin promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare și îmbunătățirea accesului la alimente nutritive, inițiativa reunește sănătatea, durabilitatea și inovarea.

Mai multe informații: <https://www.p2.nl/actueel/pop-up-foodstore-op-station-als-visitekaartje-voor-edo-en-nl/>

II.2.3. SPRIJINIREA COLECTARII A PRODUCTIEI, A COOPERARII SI A PROCESARII ALIMENTARE LA SCARA MICA

Obiective

Identificarea infrastructurii de care au nevoie producătorii pentru a vinde cu regularitate și pentru a păstra la nivel local o parte mai mare din valoarea creată.

Descriere

Mulți producători nu au acces la cumpărători constanți deoarece le lipsesc capacitățile de colectare organizată a producției, depozitare frigorifică, sortare, livrare, ambalare sau procesare la scară mică. Această acțiune ar identifica nevoile cele mai urgente și ar pregăti proiecte de dimensiuni reduse, care ar putea fi finanțate ulterior prin programe regionale, naționale sau europene. Acțiunea ar trebui să pornească direct de la cartografierea realizată în cadrul Acțiunii 2.1. Nu ar trebui să înceapă de la o clădire sau o investiție stabilită în prealabil. Primul pas este înțelegerea funcțiilor care lipsesc: colectare, sortare, depozitare temporară, depozitare frigorifică, spălare, ambalare, coordonarea transportului, procesare la scară mică sau cooperare între producători.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** Grupul de lucru pentru alimentație și Direcția pentru Agricultură Județeană Galați.
- **Potențiali actori colaboratori:** ADR Sud-Est; Consiliul Județean Galați; grupuri de producători; actori din Matca; Administrația Piețelor Agroalimentare Galați; posibili procesatori; Universitatea „Dunărea de Jos”.

Etape de punere în aplicare

1. Folosirea cartografierii producătorilor pentru a identifica lipsurile de infrastructură.
2. Discutarea nevoilor cu producătorii și actorii din piețe.
3. Identificarea spațiilor existente pentru colectare, depozitare temporară sau teste logistice înaintea unor investiții noi.
4. Pregătirea a 1–2 concepte mici: depozitare comună, ambalare și sortare sau studiu de fezabilitate pentru o unitate mică de procesare.
5. Analizarea finanțării prin ADR Sud-Est, programe de dezvoltare rurală sau alte programe.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 3

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de monitorizare

- **Nevoile de infrastructură identificate.**
- **Conceptul de proiect pregătit.**
- **Posibilitățile de finanțare identificate.**

Exemple inspiratoare

ProDij și unitatea metropolitană de pregătire a legumelor („légumerie”) – Dijon Métropole, Franța

Strategia ProDij pentru tranziția alimentară a Dijon Métropole include o „légumerie”, unitate de pregătire a legumelor deschisă în 2023 pentru spălarea, curățarea, tăierea și ambalarea legumelor destinate alimentației colective.

Mai multe informații: <https://www.dijon-metropole.fr/projets/transition-alimentaire-prodij/>

II.3. OBIECTIV STRATEGIC 3: FOLOSIREA PIETELOR MUNICIPALE SI A PIETEI ANGRO CA INFRASTRUCTURI ALIMENTARE

Context

Administrația Piețelor Agroalimentare Galați gestionează o rețea de piețe și micropiețe. Piața angro din Calea Basarabiei concentrează deja fluxuri alimentare importante. Aceste locuri sunt spații comerciale, dar pot susține și vizibilitatea producătorilor, încrederea consumatorilor, agregarea ofertei, logistica, donarea alimentelor și educația alimentară.

Scop

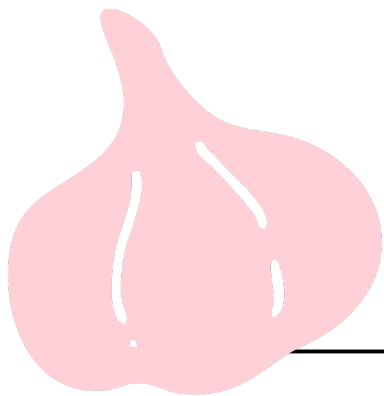
Folosirea piețelor ca instrumente concrete ale politicii alimentare locale, nu doar ca spații de vânzare cu amănuntul.

Rolul autorităților publice

Administrația Piețelor Agroalimentare poate pune la dispoziție spații, reguli și cunoștințe operaționale. Primăria Municipiului Galați poate oferi sprijin politic și poate corela acțiunile desfășurate în piețe cu prioritățile sociale, educaționale și de mediu.

Acțiuni

- 3.1. Creșterea vizibilității producătorilor în piețele municipale.
- 3.2. Testarea funcțiilor unui hub alimentar la piața angro din Calea Basarabiei.
- 3.3. Folosirea piețelor pentru activități publice de sezon.

II.3.1. VIZIBILITATEA PRODUCĂTORILOR ÎN PIETELE MUNICIPALE

Obiective

Facilitarea identificării de către consumatori a producătorilor, a originii produselor și a alimentelor regionale de sezon.

Descriere

Acțiunea ar trebui să înceapă în una sau două piețe. Pot fi testate semnalizări simple, fișe ale producătorilor, informații despre origine și o distincție mai clară între producători și intermediari. Nu este doar o acțiune de comunicare, ci și o măsură menită să consolideze încrederea.

Sistemul ar trebui să rămână simplu și verificabil. Trebuie evitată crearea unei etichete pe care municipalitatea nu o poate controla. O primă versiune ar putea folosi fișe ale producătorilor, indicatoare privind originea, panouri cu produse de sezon și informații clare despre vânzarea directă de către producător sau printr-un intermediar.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** Administrația Piețelor Agroalimentare Galați.
- **Potențiali actori colaboratori:** administratorii piețelor; producători; reprezentanți ai consumatorilor; Direcția pentru Agricultură Județeană Galați; Universitatea „Dunărea de Jos”, pentru sprijin în elaborarea informațiilor despre alimente; echipa de comunicare a Primăriei Municipiului Galați.

Etape de punere în aplicare

1. Selectarea unei piețe-pilot.
2. Identificarea producătorilor care doresc să participe.
3. Stabilirea unor categorii simple de informații: identitatea producătorului, comuna/județul de origine, produsul de sezon, vânzarea directă sau lanțul scurt de aprovizionare.
4. Conceperea unor materiale simple de semnalizare și informare despre producători.
5. Testarea sistemului pe durata unui sezon.
6. Colectarea opiniilor consumatorilor și vânzătorilor.
7. Decizia privind extinderea sistemului în alte piețe.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de progres

- Numărul producătorilor participanți.
- Numărul tarabelor care afișează informații despre origine.

Exemple inspiratoare

Ici.C.Local în piețele agroalimentare – Lyon și alte municipalități franceze

Inițiativa Ici.C.Local folosește etichete colorate pe tarabele din piețe pentru a face mai vizibile pentru consumatori produsele locale, de sezon și provenite din lanțuri scurte de aprovizionare. La Lyon, sistemul ajută la diferențierea produselor vândute direct de producători de produsele locale comercializate prin lanțuri scurte de aprovizionare.

Mai multe informații: <https://www.lyon.fr/vie-pratique/commerces-locaux/ici-c-local>

II.3.2. TESTAREA FUNCȚIILOR UNUI HUB ALIMENTAR LA PIATA ANGRO DIN CALEA BASARABIEI

Obiective

Folosirea pieței angro pentru testarea coordonării, agregării ofertei și legăturilor dintre producători și cumpărători.

Descriere

Proiectul-pilot pentru hubul alimentar ar trebui dezvoltat în etape, pentru a identifica funcțiile cele mai necesare în Galați și amplasamentul cel mai potrivit. Aceste funcții pot include inventarierea produselor, comenzi comune, depozitare temporară, coordonare logistică, legături cu donarea alimentelor și conexiuni cu cumpărători publici, sociali și privați.

Proiectul-pilot ar trebui să folosească activele municipale existente, în special spațiile administrate de Administrația Piețelor Agroalimentare Galați. Un studiu de fezabilitate ar trebui să evalueze infrastructura disponibilă, cerințele tehnice și costurile de funcționare înainte de a lua în considerare investiții noi. Pe baza rezultatelor, hubul alimentar ar putea începe ca o structură simplă și modulară, cu posibilitatea unei dezvoltări ulterioare, în funcție de cerere și fezabilitate.

Actori implicați

- **Potențiali actori coordonatori:** Administrația Piețelor Agroalimentare Galați.
- **Potențiali actori colaboratori:** Primăria Municipiului Galați; producători; Banca Regională pentru Alimente; servicii sociale; restaurante; mici comercianți cu amănuntul; Direcția pentru Agricultură Județeană Galați; angroșiști și operatori ai pieței deja activi.

Etape de punere în aplicare

1. Evaluarea spațiilor disponibile și a fluxurilor actuale din piața angro.
2. Organizarea unei întâlniri cu actorii pieței, producătorii, cumpărătorii, Banca Regională pentru Alimente și serviciile sociale, pentru identificarea nevoilor și limitărilor concrete.
3. Folosirea rezultatelor Acțiunilor 2.1 și 2.2 pentru a identifica funcțiile hubului alimentar care pot fi testate fără investiții majore.
4. Selectarea unui grup restrâns de producători și cumpărători.
5. Derularea unui proiect-pilot legat de instrumentul pentru comenzi directe.
6. Evaluarea costurilor, logisticii, cerințelor de guvernare și a eventualelor investiții necesare.
7. Pregătirea unui scurt concept de proiect pentru extindere, dacă proiectul-pilot confirmă necesitatea unei investiții în infrastructură.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 3

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

Indicatori de monitorizare

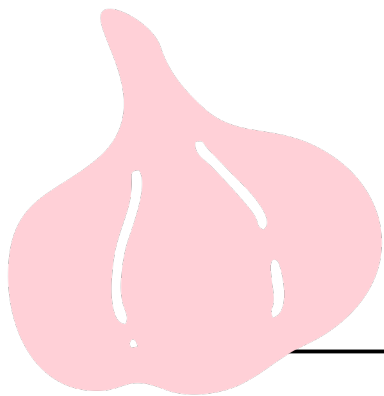
- Funcțiile hubului alimentar testate.
- Numărul producătorilor și cumpărătorilor implicați.

Exemple inspiratoare

Foody Zero Waste Hub în piața angro – Milano, Italia

Foody Zero Waste Hub din Milano este amplasat în piața angro generală a orașului și organizează recuperarea surplusului de fructe și legume proaspete de la operatorii pieței, pentru redistribuirea către persoanele afectate de insecuritate alimentară. Exemplul arată cum o piață angro poate deveni mai mult decât un spațiu comercial: poate susține și logistica, donarea alimentelor și coordonarea în cadrul sistemului alimentar.

Mai multe informații: <https://www.milanurbanfoodpolicypact.org/projects/foody-zero-food-waste-hub-at-the-general-wholesale-market/>

II.3.3. CONSOLIDAREA EVENIMENTELOR ALIMENTARE SI ORGANIZAREA DE ACTIVITATI SEZONIERE IN PIETE

Obiective

Promovarea piețelor ca spații de cultură alimentară locală, educație, dialog producători–consumatori și implicare publică.

Descriere

Piețele pot găzdui zile ale producătorilor, degustări, vizite școlare, demonstrații culinare cu produse de sezon și inițiative de prevenire a risipei. Activitățile ar trebui să crească încrederea în produsele locale, vizibilitatea producătorilor și legăturile dintre consumatori și actorii din domeniu, promovând totodată alimentația sănătoasă.

Pornind de la târgurile de sezon, evenimentele producătorilor și activitățile culinare tradiționale deja organizate în Galați, orașul ar putea crea un mic program sezonier în piețele municipale și, după caz, în piața angro Calea Basarabiei. Fiecare activitate ar urmări un obiectiv clar: promovarea produselor locale, educație alimentară sau prevenirea risipei.

Actori implicați

- **Posibili coordonatori:** Administrația Piețelor Agroalimentare; comunicarea Primăriei.
- **Posibili colaboratori:** școli; Universitatea „Dunărea de Jos”; producători; Banca Regională pentru Alimente; ONG-uri locale; actori culturali.

Etape de punere în aplicare

1. Calendar anual corelat cu anotimpurile.
2. Selectarea a 3–4 activități în piețe.
3. Corelarea fiecăreia cu o acțiune a strategiei.
4. Invitarea școlilor și actorilor locali.
5. Evaluarea participării și reacțiilor.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 3

Indicatori de monitorizare

- Numărul activităților organizate.
- Numărul participanților.
- Numărul producătorilor implicați.

Exemple inspiratoare

„Manger comme on sème”, Festival des 4 saisons – Montpellier Méditerranée Métropole, Franța

Festivalul „Manger comme on sème – Festival des 4 saisons de l’alimentation durable et de l’agroécologie” din Montpellier oferă un exemplu util. Festivalul nu este doar un eveniment de comunicare: este folosit ca instrument practic pentru a-i pune pe locuitori în legătură cu producătorii locali, piețele, educația alimentară, agroecologia și prevenirea risipei. Activitățile au loc în spații diferite, inclusiv în piețe, în piața angro, la ferme și în spații publice, și cuprind ateliere, degustări, vizite, dezbateri și activități pentru familii și școli.

Mai multe informații: <https://www.civam-occitanie.fr/Manger-comme-on-seme-le-festival-des-4-saisons>

II.4. OBIECTIV STRATEGIC 4: ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA ALIMENTE PRIN COORDONAREA SERVICIILOR SOCIALE ȘI PUBLICE DE ALIMENTAȚIE

Context

În Galați, accesul la alimente este susținut de serviciile sociale, organizațiile caritabile, Banca Regională pentru Alimente și Cantina de Ajutor Social, esențiale pentru grupurile vulnerabile. Primul pas este evaluarea sprijinului actual și a posibilităților de a crește diversitatea, prospețimea și calitatea nutrițională, mai ales prin produse proaspete și de sezon, în limitele costurilor, depozitării și aprovizionării.

Legături mai strânse între serviciile sociale, organizațiile de ajutor alimentar, piețele municipale și producătorii locali sau regionali pot îmbunătăți calitatea alimentelor și lanțurile locale, dacă sunt rezolvate achizițiile, siguranța alimentelor și logistica. Grupul de lucru pentru alimentație și, ulterior, Consiliul Alimentar ar trebui să coordoneze această abordare, integrând sănătatea, demnitatea și durabilitatea.

Scop

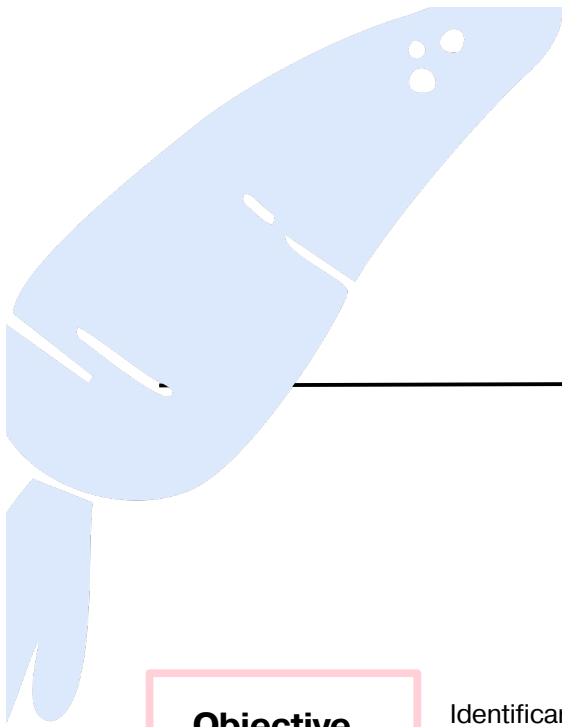
Îmbunătățirea calității, diversității și prospețimii alimentelor oferite prin serviciile sociale și publice de alimentație, acolo unde este posibil, printr-o mai bună coordonare cu organizațiile care oferă ajutor alimentar, piețele municipale și producătorii locali sau din regiune.

Rolul autorităților publice

Direcția de Asistență Socială și Primăria Municipiului Galați pot coordona nevoile, identifica grupurile vulnerabile și conecta serviciile sociale cu piețele, Banca Regională pentru Alimente și producătorii.

Acțiuni

- 4.1. Cartografierea necesarului de alimente al instituțiilor publice și serviciilor sociale.
- 4.2. Coordonarea organizațiilor care oferă ajutor alimentar și a serviciilor sociale în cadrul Grupului de lucru pentru alimentație / Consiliului Alimentar.
- 4.3. Testarea unui proiect-pilot cu alimente proaspete de sezon.

II.4.1. CARTOGRAFIEREA CERERII ALIMENTARE PUBLICE SI SOCIALE

Obiective

Identificarea furnizorilor de mese sau ajutor alimentar și a nevoilor lor.

Descriere

Cartografierea ar trebui să includă Cantina de Ajutor Social, serviciile sociale, creșele, grădinițele cu program prelungit, căminele de bătrâni, instituțiile pentru persoane cu dizabilități, școlile relevante și organizațiile de ajutor alimentar. Se vor analiza mesele, cantitățile, bugetele, achizițiile și limitele de depozitare și livrare.

De asemenea, trebuie identificate alimentele folosite sau distribuite: produse uscate și procesate, fructe și legume proaspete, lactate, carne și mâncare gătită. Astfel se poate vedea unde pot fi îmbunătățite calitatea nutrițională și prospețimea.

Actori implicați

- **Posibili coordonatori:** Direcția de Asistență Socială; responsabilul municipal.
- **Posibili colaboratori:** Cantina de Ajutor Social; Banca Regională pentru Alimente; școli și instituții publice; responsabilii Primăriei pentru achiziții; Administrația Piețelor Agroalimentare; Universitatea „Dunărea de Jos” (sprijin pentru date).

Etape de punere în aplicare

1. Inventarierea serviciilor publice și sociale de alimentație.
2. Colectarea datelor de bază despre mese, produse și bugete.
3. Identificarea limitelor de achiziție, depozitare și livrare și a surselor actuale de achiziții sau donații.
4. Folosirea cadrului din Acțiunea 4.2 pentru a identifica împreună cu actorii sociali nevoile și oportunitățile.
5. Folosirea Acțiunilor 2.1 și 2.2 pentru a identifica unde pot fi introduse produse proaspete locale sau regionale.
6. Discutarea rezultatelor în Grupul de lucru și alegerea unui proiect-pilot.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

Indicatori de monitorizare

- Servicii cartografiate.
- Volumul estimat al meselor sau ajutorului alimentar.
- Tipurile principale de produse.

Exemple inspiratoare

Instrumentul de cartografiere „Queen of Greens” – Liverpool, Regatul Unit

În noua strategie alimentară a Regatului Unit, coordonată de Defra, un proiect al University of Liverpool, finanțat de UKRI/ESRC, cartografiază cererea socială de alimente și zonele de locuințe sociale cu acces redus la fructe și legume proaspete și accesibile. Instrumentul stabilește traseul magazinului mobil Queen of Greens (activ din 2022), acordând prioritate locuitorilor cei mai îndepărtați de opțiuni sănătoase. Este unul dintre șase proiecte naționale care folosesc date pentru combaterea inegalităților alimentare locale.

Mai multe informații: <https://www.gov.uk/government/news/new-mapping-tool-launched-to-help-bring-healthy-food-to-those-who-need-it-most>

II.4.2. COORDONAREA AJUTORULUI ALIMENTAR ȘI A SERVICIILOR SOCIALE

Obiective

Îmbunătățirea schimbului de informații între Banca Regională pentru Alimente, serviciile sociale, organizațiile caritabile și structurile municipale, în cadrul guvernanței alimentare.

Descriere

Acțiunea ar crea, în Grupul de lucru și apoi în Consiliul Alimentar, un mic grup pentru ajutor alimentar și persoane vulnerabile. Acesta ar identifica suprapunerile, nevoile neacoperite, fluxurile de donații, problemele de depozitare și modalități de creștere a calității nutriționale și a accesului la alimente proaspete.

Grupul nu ar fi o instituție permanentă separată, ci ar rămâne legat de strategie pentru abordarea integrată a ajutorului alimentar, serviciilor sociale, piețelor și legăturilor cu producătorii.

Actori implicați

- Posibili coordonatori: **Direcția de Asistență Socială.**
- Posibili colaboratori: **Banca Regională pentru Alimente Galați; Cantina de Ajutor Social; organizații caritabile; școli; ONG-uri; Administrația Piețelor Agroalimentare; responsabilul municipal.**

Etape de punere în aplicare

1. Invitarea organizațiilor care oferă ajutor alimentar și a actorilor sociali la o primă întâlnire în cadrul Grupului de lucru pentru alimentație.
2. Cartografierea fluxurilor existente de donații alimentare și sprijin alimentar.
3. Identificarea lacunelor, a nevoilor neacoperite și a problemelor practice.
4. Stabilirea unei rutine simple de coordonare și a unei metode de schimb de informații.
5. Pregătirea unei note scurte pentru Grupul de lucru pentru alimentație, care să includă posibile legături cu piețele, producătorii și acțiunile de prevenire a risipei alimentare.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 1

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 5

Indicatori de monitorizare

- Numărul actorilor participanți.
- Principalele lacune identificate.
- Acțiunile comune pregătite.

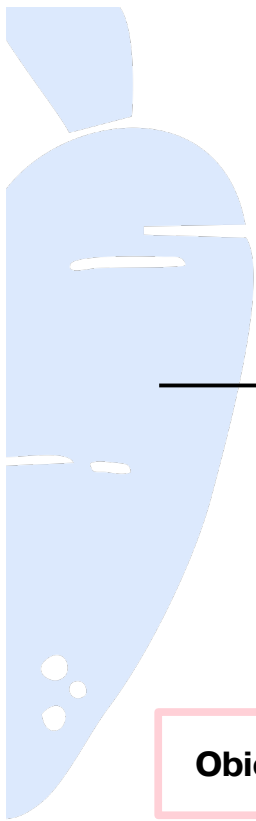
Exemple inspiratoare

Limerick Food Partnership – Limerick, Irlanda

Limerick Food Partnership (LFP) este o colaborare strategică între organizații comunitare, de voluntariat și instituții publice, lansată în decembrie 2020. Aceasta coordonează ajutorul alimentar și serviciile sociale, reunind actori din sănătate, educație, administrația locală și dezvoltarea comunitară. În timpul primei perioade de restricții impuse de pandemia de COVID-19, LFP a avut un rol central în coordonarea aprovizionării cu alimente a persoanelor fără adăpost și a familiilor vulnerabile, livrând 8.427 de pachete alimentare în oraș și în comitat. Parteneriatul funcționează în continuare și a publicat recent un studiu privind insecuritatea alimentară, folosit în prezent pentru elaborarea unor noi instrumente digitale de planificare.

Mai multe informații: <https://www.limerick.ie/council/newsroom/news/limerick-food-partnership-conference-building-sustainable-food-futures>

Mai multe informații: <https://www.vegemi.uk/>

11.4.3. PROIECT-PILOT CU ALIMENTE PROASPETE DE SEZON INTR-UN SERVICIU SOCIAL SAU PUBLIC

Obiective

Aprovizionarea unui serviciu social sau public cu produse proaspete de sezon din surse locale sau regionale.

Descriere

Proiectul-pilot ar fi limitat și realist: o instituție, una sau două categorii de produse, un sezon. Se vor testa fezabilitatea, costul, logistica, folosirea în meniu și limitele administrative. Poate fi implicată Cantina de Ajutor Social, o creșă, un serviciu social sau altă instituție publică. Proiectul se va baza pe rezultatele Acțiunilor 2.1, 2.2, 4.1 și 4.2 și va testa legătura dintre produsele sezoniere disponibile și o nevoie concretă a unui serviciu social sau public.

Actori implicați

- **Posibili coordonatori:** Direcția de Asistență Socială; Grupul de lucru.
- **Posibili colaboratori:** Administrația Piețelor Agroalimentare; producători; Banca Regională pentru Alimente; Direcția pentru Agricultură Județeană; achiziții publice.

Etape de punere în aplicare

1. Alegerea serviciului și categoriei de produse.
2. Identificarea surselor prin Acțiunile 2.1 și 2.2.
3. Verificarea cerințelor juridice, logistice și de achiziție.
4. Testarea aprovizionării într-un sezon.
5. Evaluarea costului, calității, logisticii și opiniilor.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 3

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de progres

- Cantitatea de produse proaspete furnizate.
- Costurile și logistica documentate.
- Opiniile utilizatorilor colectate.

Exemple inspiratoare

Cantine școlare sănătoase și durabile – Mouans-Sartoux, Franța

Mouans-Sartoux demonstrează valoarea legăturii dintre mesele servite în instituțiile publice și producția locală, printr-o fermă municipală și alimentație școlară 100% ecologică. Municipiul Galați nu ar trebui să înceapă la această scară, dar exemplul este util ca reper pe termen lung. Primul pas în Galați ar trebui să fie un proiect-pilot de mică amploare pentru testarea fezabilității, într-un serviciu social sau public de alimentație.

Mai multe informații: <https://www.mouans-sartoux.net/la-ville/alimentation-durable/>

II.5. OBIECTIV STRATEGIC 5: DEZVOLTAREA EDUCATIEI ALIMENTARE, A ÎNCREDERII CONSUMATORILOR ȘI A PREVENIRII RISIPEI ALIMENTARE

Context

Încrederea consumatorilor din România a fost modelată de o tranziție îndelungată de la forme informale de aprovizionare și de la piețe la supermarketuri, ambalaje, mărci și promoții. Refacerea încrederii în alimentele locale presupune educație, informații despre origine, responsabilități instituționale clare privind siguranța alimentelor și experiențe practice în piețe, școli și servicii publice. Acest obiectiv nu ar trebui să se limiteze la încredere. Evaluarea sistemului alimentar din Galați evidențiază și nevoi mai ample: educație alimentară, obiceiuri alimentare mai sănătoase, o mai bună înțelegere a produselor de sezon și prevenirea risipei alimentare. Aceste aspecte sunt legate între ele. Piețele pot deveni locuri în care locuitorii află cine produce alimentele, cum pot recunoaște produsele de sezon, cum pot reduce risipa și de ce sunt importante alimentele locale proaspete.

Scop

Susținerea educației alimentare, a încrederii consumatorilor și a acțiunilor concrete de prevenire a risipei alimentare, în legătură cu școlile, piețele și actorii comunitari.

Rolul autorităților publice

Primăria Municipiului Galați poate pune în legătură școlile, piețele, universitatea și actorii civici. Municipalitatea nu trebuie să desfășoare toate activitățile, dar le poate oferi vizibilitate, coordonare și continuitate.

Acțiuni

- 5.1. Inițierea unor activități de educație alimentară în școli și piețe.
- 5.2. Clarificarea responsabilităților privind informațiile despre siguranța alimentelor, transparența originii și încrederea consumatorilor.
- 5.3. Testarea prevenirii risipei alimentare într-o piață sau într-un serviciu public de alimentație.

II.5.1. INITIEREA UNOR ACTIVITATI DE EDUCATIE ALIMENTARA IN SCOLI SI PIETE

Obiective

Activități simple despre alimentație sănătoasă, produse locale și de sezon și risipă alimentară.

Descriere

Acțiunea va valorifica inițiativele școlare existente și le va conecta cu piețele municipale. Activitățile pot include vizite în piețe și ferme, sesiuni despre produse de sezon, ateliere pentru părinți și module scurte la clasă. Părinții vor fi implicați, după caz, în activități școlare, vizite la piață sau materiale de comunicare, nu printr-o etapă separată.

Actori implicați

- **Posibili coordonatori:** responsabilul Primăriei pentru educație; școli.
- **Posibili colaboratori:** Administrația Piețelor; Universitatea „Dunărea de Jos”; producători; ONG-uri; Inspectoratul Școlar Județean.

Etape de punere în aplicare

1. Alegerea a 2–3 școli-pilot.
2. Pregătirea cu profesorii și partenerii a unor module scurte, inclusiv, după caz, pentru părinți.
3. Organizarea unei vizite la piață, a unei sesiuni cu producători sau a unui atelier sezonier.
4. Legarea activității de acțiunile din piețe, vizibilitatea producătorilor ori prevenirea risipei.
5. Identificarea elementelor replicabile în alte școli sau piețe.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de monitorizare

- Numărul școlilor implicate.
- Numărul elevilor participanți.

Exemple inspiratoare

Vernetzungsstelle Kita- und Schulverpflegung Berlin – Berlin, Germania

Berlinul are un „birou de coordonare” (Vernetzungsstelle) pentru educația alimentară și alimentația școlară. În școlile cu program prelungit, „comitetele pentru masa de prânz” reunesc prin lege conducerea, profesorii, personalul cantinei, elevii și părinții pentru a îmbunătăți mesele și educația alimentară. Biroul formează profesorii și oferă materiale interdisciplinare. Proiectul „Wo kommt Dein Essen her?” („De unde provine mâncarea ta?”) a promovat în școlile primare alimente regionale și ecologice, explicând copiilor dimensiunile ecologice și sociale ale alimentației.

Mai multe informații: vernetzungsstelle-berlin.de/projekt-schule/ernaehrungsbildung

II.5.2. CLARIFICAREA RESPONSABILITATILOR PRIVIND SIGURANTA ALIMENTELOR, ORIGINEA SI INCREDEREA CONSUMATORILOR

Obiective

Clarificarea instituțiilor responsabile de controlul siguranței alimentelor, de informațiile despre origine și de încrederea consumatorilor, precum și a rolului tehnic al universității, fără a înlocui autoritățile.

Descriere

Observația privind acțiunea evidențiază o distincție: controlul oficial al siguranței alimentelor revine autorităților competente și administrației piețelor, nu universității. Pentru încredere, educație alimentară și informare, universitatea poate sprijini elaborarea de materiale educaționale, instruirea de bază și instrumentele de monitorizare.

Rolurile trebuie clarificate înainte de activități. Administrația Piețelor Agroalimentare și autoritățile competente vor coordona regulile, verificarea și informarea din piețe. Universitatea „Dunărea de Jos” poate oferi expertiză alimentară, conținut educațional și sprijin metodologic pentru școli, piețe și servicii publice de alimentație.

Actori implicați

- **Posibili coordonatori:** Administrația Piețelor; autoritățile de siguranță alimentară și control al piețelor.
- **Posibili colaboratori:** Universitatea „Dunărea de Jos”; școli; producători; Cantina de Ajutor Social; Banca Regională pentru Alimente; Primăria; Direcția pentru Agricultură Județeană.

Etape de punere în aplicare

1. Identificarea instituțiilor responsabile de siguranța alimentelor, regulile piețelor, informațiile despre origine și comunicarea cu consumatorii.
2. Separarea aspectelor locale, gestionate de piețe, de atribuțiile județene sau naționale.
3. Definirea rolului limitat al Universității „Dunărea de Jos”: educație, informare și consultanță tehnică, nu control.
4. Crearea pentru piețe sau școli a unui instrument simplu, de exemplu un ghid despre sezonabilitate, origine și manipularea sigură a produselor proaspete.
5. Testarea lui într-o piață, școală sau serviciu social.
6. Includerea concluziilor în nota de monitorizare a Grupului de lucru.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de monitorizare

- Instrumentul de informare realizat.
- Numărul actorilor instruiți sau informați.

II.3.3. PREVENIREA RISIPEI SI VALORIFICAREA DEȘEURILOR ÎNTR-O PIATA SAU ÎNTR-UN SERVICIU PUBLIC

Obiective

Trecerea de la gestionarea generală a deșeurilor la prevenirea risipei, redistribuirea, unde este posibil, și valorificarea deșeurilor organice inevitabile, dacă există colectare.

Descriere

Proiectul-pilot va viza un singur loc: o piață, Cantina de Ajutor Social, o școală sau alt serviciu public de alimentație. Va distinge între risipă evitabilă, surplus comestibil și deșeuri organice inevitabile. Răspunsurile diferă: planificare pentru prevenire, redistribuirea alimentelor sigure sau colectare separată și compostarea ori tratarea deșeurilor organice.

Scopul este educativ și practic: actorii locali vor învăța să măsoare risipa, să-i înțeleagă cauzele și să testeze o soluție fezabilă înainte de extindere.

Actori implicați

- **Posibili coordonatori:** Administrația Piețelor Agroalimentare sau Direcția de Asistență Socială, în funcție de loc.
- **Posibili colaboratori:** SMID Galați; Banca Regională pentru Alimente; școli; Universitatea „Dunărea de Jos”; operatori de salubritate; comercianți; ONG-uri.

Pași de implementare

1. Selectarea unui loc pentru proiectul-pilot.
2. Măsurarea, pentru o perioadă scurtă, a tipului și cantității de deșeuri alimentare.
3. Clasificarea acestora în risipă evitabilă, surplus alimentar comestibil și deșeuri organice inevitabile.
4. Identificarea posibilităților de prevenire a risipei evitabile, donare, colectare separată sau valorificare.
5. Testarea unei măsuri de prevenire sau valorificare.
6. Evaluarea rezultatelor și decizia privind repetarea sau extinderea proiectului-pilot.

Cost estimativ

(1: cost scăzut; 5: cost ridicat): 2

Prioritate în raport cu evaluarea

(1: prioritate scăzută; 5: prioritate ridicată): 4

Indicatori de progres

- **Cantitatea de deșeuri alimentare măsurată.**
- **Cantitatea redusă, redistribuită sau colectată separat, acolo unde este posibil.**

Exemple inspiratoare

Reducerea risipei alimentare în cantinele școlare – Lille Métropole, Franța

Lille Métropole sprijină municipalitățile să reducă risipa alimentară în cantinele școlare prin apeluri de proiecte și asistență tehnică. Abordarea încurajează școlile să măsoare risipa, să îi sensibilizeze pe elevi și să îmbunătățească practicile din alimentația colectivă. Pentru Galați, acesta este un exemplu concret relevant, deoarece începe cu măsurarea și cu schimbări practice, nu doar cu informarea generală.

Mai multe informații: <https://www.lillemetropole.fr/actualites/cantines-scolaires-et-reduction-du-gaspillage-alimentaire-appel-candidatures>

3.

**CATRE UN CADRU
DE MONITORIZARE
SI IMPLEMENTARE**

CADRU DE MONITORIZARE SI IMPLEMENTARE

Prima perioadă de implementare ar trebui să dureze 18 luni. Aceasta ar trebui să se concentreze asupra instituirii mecanismelor de coordonare, testării legăturilor cu producătorii și selectării unui număr restrâns de proiecte-pilot. Un tabel sintetic de monitorizare ar trebui actualizat o dată la șase luni de responsabilul municipal pentru politica alimentară și discutat cu Grupul de lucru pentru alimentație.

Perioadă	Sarcini principale
Primele 3 luni	Desemnați punctul focal; pregătiți nota de mandat; confirmați partenerii principali; creați Grupul de lucru pentru alimentație; selectați primele acțiuni.
Lunile 4–6	Cartografiați producătorii și cumpărătorii; cartografiați cererea de produse alimentare din sectorul social și public; selectați piețele și instituțiile-pilot; organizați prima sesiune de schimb între producători și cumpărători.
Lunile 7–12	Testați instrumentul de comandă directă; testați vizibilitatea producătorilor în cadrul unei piețe; lansați coordonarea ajutorului alimentar; pregătiți activități educaționale; selectați un proiect-pilot de prevenire a risipei.
Lunile 13–18	Evaluați proiectele-pilot; decideți asupra formalizării Consiliului pentru alimentație; pregătiți cereri de finanțare sau concepte de proiect pentru extindere; actualizați planul de acțiune.

O notă simplă de monitorizare ar trebui să cuprindă numai informațiile utile: acțiunile finalizate, actorii implicați, dificultățile, costurile, indicatorii și deciziile necesare. Nota ar trebui să fie publică sau, cel puțin, distribuită partenerilor o dată pe an.

Cadru de monitorizare ar trebui să urmeze aceeași logică precum cea din raportul de la Praga: un set restrâns de indicatori de implementare, completat de câțiva indicatori de rezultat, acolo unde sunt disponibile date. În prima etapă, cadrul ar trebui să rămână simplu și să fie coordonat de responsabilul municipal pentru politica alimentară și de Grupul de lucru pentru alimentație.

CONCLUZIE GENERALA

Municipiul Galați dispune de resurse importante pentru construirea unui sistem alimentar local mai durabil și mai rezilient: piețe municipale, o piață angro, organizații care oferă ajutor alimentar, servicii sociale de alimentație, școli, o universitate cu competențe în domeniul alimentar și o zonă importantă de producție legumicolă în apropiere, mai ales în jurul comunei Matca. Aceste elemente oferă un punct de plecare realist pentru acțiune.

În același timp, strategia nu ar trebui să supraestimeze capacitatea actuală a orașului. Municipiul Galați nu are încă o echipă dedicată politicii alimentare, un cadru formal de coordonare, un sistem de monitorizare sau legături structurate între producători, piețe, servicii sociale și necesarul de alimente al instituțiilor publice. Din acest motiv, prima prioritate este instituțională și practică: desemnarea unui responsabil municipal pentru politica alimentară, crearea unui Grup de lucru pentru alimentație și testarea unui număr restrâns de acțiuni înainte de trecerea la un Consiliu Alimentar cu un statut mai formal.

Strategia evidențiază și un paradox teritorial important. Județul Galați are un potențial agricol considerabil, iar Matca este recunoscută drept un centru legumicol important, care aprovizionează piața internă și piețele de export; totuși, această proximitate nu aduce automat beneficii serviciilor publice de alimentație, organizațiilor sociale care furnizează alimente sau locuitorilor municipiului Galați. Consolidarea lanțurilor valorice locale necesită funcții de intermediere: cartografierea producătorilor și cumpărătorilor, informații mai clare despre produse și practicile de producție, colectarea organizată a producției, depozitare, livrare, instrumente simple pentru comenzi și cooperarea cu infrastructura piețelor.

Piețele municipale și piața angro pot avea un rol central în acest proces. Acestea nu ar trebui înțelese doar ca spații de vânzare cu amănuntul, ci ca infrastructuri alimentare publice, capabile să susțină vizibilitatea producătorilor, încrederea consumatorilor, aprovizionarea locală, donarea alimentelor, educația și prevenirea risipei. Proiectele-pilot de dimensiuni reduse pot testa ce este fezabil înainte de luarea în considerare a unor investiții mai mari.

Accesul la alimente rămâne o prioritate comună tuturor direcțiilor strategiei. Serviciile sociale, organizațiile care oferă ajutor alimentar și serviciile publice de alimentație sprijină deja grupurile vulnerabile, dar coordonarea poate fi îmbunătățită, iar legăturile cu produsele proaspete, de sezon și disponibile la nivel local ar trebui testate cu atenție. Obiectivul nu este doar creșterea cantității de alimente, ci și îmbunătățirea demnității, calității, prospețimii și valorii nutriționale, acolo unde este posibil.

În final, educația alimentară, încrederea și prevenirea risipei ar trebui abordate împreună. Reconnectarea locuitorilor cu piețele și producătorii, clarificarea informațiilor despre origine, implicarea școlilor și testarea unor acțiuni măsurabile de prevenire a risipei pot face strategia vizibilă pentru public. Dacă este implementată treptat, Strategia alimentară a municipiului Galați poate deveni un instrument practic pentru corelarea sănătății, incluziunii sociale, economiei locale, responsabilității față de mediu și cooperării teritoriale.

BIBLIOGRAFIE

- ADEME. (n. d). Bioéconomie, agriculture, alimentation et forêt. <https://www.ademe.fr/les-defis-de-la-transition/bioeconomie-agriculture-alimentation-forets/>
- ADR Sud-Est. (n.d) Agentia pentru Dezvoltare Regionala Sud-Est / Regiunea de Dezvoltare Sud-Est. <https://www.adrse.ro/>
- ADRSE - South-East Regional Development Agency—Government agency from Romania, experience with EC, Horizon Europe—Public Sector Governance sector—. (n. d.). DevelopmentAid. <https://www.developmentaid.org/organizations/view/71383/adrse-south-east-regional-development-agency>
- Agricultures, R. N. des. (2026). Agriculture en Roumanie : 3,4 Millions de Petites Fermes et Carpates. <https://www.rencontresdesagricultures.com/article-agriculture-roumanie/>
- Agointel. (2024). Article on Matca producers' cooperative and vegetable processing initiative. <https://agointel.ro/306993/fermierii-din-matca-s-au-unit-intr-o-cooperativa-si-isi-fac-propria-fabrica-de-procesare-a-legumelor>
- AgroTV. (2021). VIDEO The vegetables from Matca bring Romania's taste abroad. <https://agro-tv.ro/video-legumele-de-la-matca-cusul-romaniei-pestre-hotare/>
- Annals of the University Dunarea de Jos of Galati (n.d). Fascicle VI – Food Technology. <https://www.gup.ugal.ro/ugaljournals/index.php/food>
- AP News. (2023). Neighbors Ukraine and Romania sign accord to boost Kyiv's grain exports through Romanian territory. <https://apnews.com/article/df00726985d2920110a187bf974cdc93>
- Banca pentru alimente (n. d). La Fédération des banques alimentaires en Roumanie (FBAR) annonce la 10e édition de la Collection nationale d'aliments, sous le slogan « Ensemble, nous nourrissons l'espoir ». <https://www.bancapentrualimente.ro/federatia-bancilor-pentru-alimente-din-romania-fbar-anunta-cea-de-a-10-a-editie-a-colectei-nationale-de-alimente-sub-sloganul-impreuna-hranim-speranta/>
- Billion, C. (2018). Rôle des acteurs du commerce et de la distribution dans les processus de gouvernance alimentaire territoriale (Numéro 2018CLFAL017) [Theses, Université Clermont Auvergne [2017-2020]]. <https://hal.science/tel-02265371>
- Borras, S. M., Hall, R., Scoones, I., White, B. and Wolford, W. (2011). Towards a better understanding of global land grabbing. Journal of Peasant Studies.
- Cîmpoies, L. (2021). Moldova's trade with agri-food products on international markets. Agrarian Economy and Rural Development - Realities and Perspectives for Romania. International Symposium.
- Dan Barbilian Secondary School (n.d). "Si eu mananc sanatos" project. <https://www.scoaladanbarbiliangalati.ro/proiectul-si-eu-mananc-sanatos/>
- De Schutter, O. (2011). How not to think of land-grabbing. Journal of Peasant Studies.
- Diaconu, V. (2026, février 11). Agricultural Land Investment In Galati – Location Analysis and Investment Potential. Land For Investors In Romania. <https://landforinvestors.org/agricultural-land-investment-in-galati-location-analysis-and-investment-potential/>
- Dunarea de Jos University of Galati (n.d). Faculty of Food Science and Engineering. <https://sia.ugal.ro/>

- Dunarea de Jos University of Galati, Romania, Manolache, S.-B., Condulet, I., Dunarea de Jos University of Galati, Romania, Liptac, P. A., Dunarea de Jos University of Galati, Romania, Pila, M., & Dunarea de Jos University of Galati, Romania. (2024). Agricultural Production of Galati County. Aspects Related to Grain Crops. Journal of Agriculture and Rural Development Studies, 1(1), 46-55. <https://doi.org/10.35219/jards.2024.1.05>
- Environnement des affaires en Roumanie. (n. d). <https://international.groupecreditagricole.com/fr/accompagnement-a-l-international/roumanie/faire-affaires>
- European Commission. (2026). Romania – CAP Strategic Plan. Directorate-General for Agriculture and Rural Development. https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans/romania_en
- European Investment Bank (n.d). Galati Solid Waste Infrastructure. <https://www.eib.org/en/projects/all/20190226>
- European Parliament. (2015). Extent of Farmland Grabbing in the EU. Study for the AGRI Committee.
- Eurostat COMEXT (n.d). International trade in goods database. HS/CN 07 for vegetables and HS/CN 08 for fruit and nuts. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/database>
- Eurostat GISCO. (n.d) Administrative boundaries / NUTS maps. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/gisco>
- Eurostat. (2026). Farms and farmland in the European Union – statistics. Data extracted in April 2026. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Farms_and_farmland_in_the_European_Union_-_statistics
- Eurostat. (n.d) Harmonised Index of Consumer Prices (HICP), Romania, food and non-alcoholic beverages. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/>
- Eurostat. (n.d) International trade in goods database (COMEXT). HS/CN 07 for vegetables and HS/CN 08 for fruit and nuts. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade-in-goods/database>
- Eurostat. (n.d) People at risk of poverty or social exclusion by NUTS 2 regions, EU-SILC. <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/>
- Faliès, C., & Hulot, M. (2022). Pour une approche intégrée des systèmes alimentaires. EchoGéo, (60). <https://doi.org/10.4000/echogeo.23579>
- FAO. (2021). The State of Food and Agriculture 2021: Making agrifood systems more resilient to shocks and stresses. <https://www.fao.org/publications/sofa/2021/en/>
- FAO. (2024). The State of Food and Agriculture 2024: Value-driven transformation of agrifood systems. <https://www.fao.org/publications/fao-flagship-publications/the-state-of-food-and-agriculture/en>
- FiBL and IFOAM – Organics International. (2025). The World of Organic Agriculture 2025 / FiBL Statistics. <https://statistics.fibl.org/>
- Galati Agri-food Markets Administration. Official website. <https://piete-galati.ro/>
- Galati Social Aid Canteen (n.d). Official website. <https://www.cantinadeajutorsocialgalati.ro/>
- Global Hunger Index. (2024). 2024 Global Hunger Index. Welthungerhilfe / Concern Worldwide / IFHV. <https://www.globalhungerindex.org/>
- Grande consumo (2016). Romanian government forces supermarkets to sell mostly local products. [https://grandeconsumo.com/en/Romanian-government-forces-supermarkets-to-sell-mostly-local-products./](https://grandeconsumo.com/en/Romanian-government-forces-supermarkets-to-sell-mostly-local-products/)
- Guardian, DeSmog, G4Media, El Diario. (2026). UAE's ruling royal family benefits from more than EUR 71m in EU farming subsidies. <https://www.theguardian.com/world/2026/may/07/uae-ruling-royal-family-eu-farming-subsidies>

- History of Communism. (2024). Romanian Food Rationing Crisis. <https://historyofcommunism.org/romanian-food-rationing-crisis/>
- Huyge, L. (2019). Food processing and retail in Romania. Flanders Investment and Trade.
- International Diabetes Federation. (2025). IDF Diabetes Atlas. <https://diabetesatlas.org/>
- Invest in Galati - Economy in Galati. (n. d). <http://www.invest-in-galati.ro/en/economy>
- Kay, S. (2016). Land grabbing and land concentration in Europe. Transnational Institute. <https://www.tni.org/en/publication/land-grabbing-and-land-concentration-in-europe>
- Kligman, G., & Verdery, K. (2011). Peasants under Siege: The Collectivization of Romanian Agriculture, 1949–1962. Princeton University Press.
- Manolache, S.-B., Condulet, I., Liptac, P. A., & Pila, M. (2024). Agricultural Production of Galati County. Aspects Related to Grain Crops. Journal of Agriculture and Rural Development Studies, 1(1), 46–55. <https://doi.org/10.35219/jards.2024.1.05>
- Michalon, B. (2007). La périphérie négociée. Pratiques quotidiennes et jeux d'acteurs autour des mobilités transfrontalières entre la Roumanie et la Moldavie. L'Espace Politique. Revue en ligne de géographie politique et de géopolitique. <https://doi.org/10.4000/espacepolitique.902>
- Ministerie van Landbouw, V. (2025). An analysis of the Romanian agri-food sector | Agroberichten Buitenland. <https://www.agroberichtenbuitenland.nl/actueel/nieuws/2025/12/30/an-analysis-of-the-romanian-agri-food-sector>
- Ministerie van Landbouw, V. (2026). Organic farming developments in Romania | Agroberichten Buitenland. <https://www.agroberichtenbuitenland.nl/actueel/nieuws/2026/05/27/organic-farming-developments-in-romania-for-the-2019-2023-period>
- National Institute of Statistics Romania (2020). General Agricultural Census 2020 / Recensământul General Agricol 2020. <https://insse.ro/>
- National Institute of Statistics Romania (n.d). General Agricultural Census 2020 / Recensământul General Agricol 2020. <https://insse.ro/>
- National Institute of Statistics Romania. (n.d) Consumer Price Index / monthly inflation data. <https://insse.ro/>
- NCD Risk Factor Collaboration. (2024). Worldwide trends in underweight and obesity from 1990 to 2022. The Lancet. <https://www.ncdrisc.org/>
- Nicolau, I. (1995). Histoire du musée du Paysan roumain. Ethnologie française, 25(3). <https://www.jstor.org/stable/40990055>
- OECD-FAO. (2021). OECD-FAO Agricultural Outlook 2021–2030. OECD Publishing / FAO. <https://www.oecd.org/agriculture/oecd-fao-agricultural-outlook/>
- OECD. (2026). Policies for the Future of Farming and Food in Romania. <https://doi.org/10.1787/6ef8fa3c-en>
- OrganicTargets4EU (n. d). Romania. <https://organictargets.eu/focus-countries-old/romania/>
- Perianu, C. (2008). Precaritate alimentară, austeritate: mâncare în timpul ultimei decenii comuniste în România. Anthropology of Food. <https://doi.org/10.4000/aof.4212>
- [Piată Matca.ro](https://piatamatca.ro/). (n.d). Platform presenting products and prices from the Matca vegetable market. <https://piatamatca.ro/>
- Reau, R., Deytieu, V., & Guichard, L. (2017). Évolutions récentes des pratiques de grande culture en France métropolitaine : Techniques de raisonnement et usages des intrants. La revue de l'association française d'agronomie, 7.

- Reuters. (2024). Romanian government to approve railroad funding for Black Sea port of Constanta. <https://www.reuters.com/business/autos-transportation/romanian-government-approve-railroad-funding-black-sea-port-constant-2024-10-23/>
- Romanian Food Banks Federation / Galați Food Bank (n.d). Contact and network information. <https://www.bancapentrualimente.ro/contact/>
- Romanian Food Banks Federation. (n.d.). 10th national food collection announcement. Accessed 19 May 2026. <https://www.bancapentrualimente.ro/federatia-bancilor-pentru-alimente-din-romania-fbar-anunta-cea-de-a-10-a-editie-a-colectei-nationale-de-alimente-sub-sloganul-impreuna-hranim-speranta/>
- Sabates, R. (2005). *Cooperation in the Romanian Countryside*. Lexington Books.
- Salanță, L., Adriana, P., Tofana, M., Man, S., & Pop, C. (2015). *Romanian Cuisine : Culinary Habits and Local Produce*. 2015, 186-191.
- Smartcrapers (n. d). *List Of Grocery stores in Galați County*. <https://rentechdigital.com/smartscraper/business-report-details/romania/list-of-grocery-stores-in-gala%C8%9Bi-county>
- SMID Galați. (n.d) Information on bio-waste and composting in Galați County. <https://www.smidgalati.ro/>
- Stanciu S., Oana V., Sârbu M-A, Dumitrache Bratoveanu B., 2019. FOOD RETAIL IN ROMANIA. MARKET OVERVIEW. <https://www.researchgate.net/publication/335175558 FOOD RETAIL IN ROMANIA MARKET OVERVIEW>
- Stanescu, I., & Dumitru, M. (2017). Poverty and social exclusion in Romania: A consensual approach to material deprivation. *Calitatea Vietii*, 28, 3–25.
- Team France Export (n. d). La Roumanie face à une dépendance croissante aux importations. <https://www.teamfrance-export.fr/fiche-marche/produits-alimentaires/produits-vegetaux/RO>
- Techno-Science.net. (n. d). Subdivisions de la Roumanie - Définition et Explications. <https://www.techno-science.net/glossaire-definition/Subdivisions-de-la-Roumanie.html>
- The Guardian / DeSmog / G4Media / El Diario. (2026). UAE's ruling royal family benefits from more than EUR 71m in EU farming subsidies. <https://www.theguardian.com/world/2026/may/07/uae-ruling-royal-family-eu-farming-subsidies>
- Tomescu-Dumitrescu, C. (2020). POVERTY MAP IN ROMANIA.
- Toureau, C. (2025). La Chambre de Commerce Moldavie–Roumanie relancée à Chișinău : Vers une coopération économique renforcée. *Actualités-cci*. <https://actualites-cci.com/la-chambre-de-commerce-moldavie-roumanie-relancee-a-chisinau-vers-une-cooperation-economique-renforcee/>
- Trasca, T. I., Balan, I. M., Fintineru, G., Tiu, J. V., Mateoc-Sirb, N., & Rujescu, C. I. (2025). Sustainable Food Security in Romania and Neighboring Countries—Trends, Challenges, and Solutions. *Foods*, 14(8). <https://doi.org/10.3390/foods14081309>
- Typical Dish Galați, Romania. (n. d). <https://www.typicaldish.com/showitem.php?item=gala%C8%9Bi-romania&lang=fr>
- Verdery, K. (1996). *What Was Socialism, and What Comes Next?* Princeton University Press.
- Verdery, K. (2003). *The Vanishing Hectare: Property and Value in Postsocialist Transylvania*. Cornell University Press.
- Voinea, L., Popescu, D. V., Bucur, M., Negrea, T. M., Dina, R., & Enache, C. (2020). Reshaping the Traditional Pattern of Food Consumption in Romania through the Integration of Sustainable Diet Principles. A Qualitative Study. *Sustainability*, 12(14), 5826. <https://doi.org/10.3390/su12145826>

- Voinea, L., Vrânceanu, D. M., Filip, A., Popescu, D. V., Negrea, T. M., & Dina, R. (2019). Research on Food Behavior in Romania from the Perspective of Supporting Healthy Eating Habits. *Sustainability*, 11(19), 5255. <https://doi.org/10.3390/su11195255>
- World Bank (n.d). Agrifood systems and value-chain resources; Future of Food and related publications. <https://www.worldbank.org/en/topic/agriculture>
- Zăpucioiu, L. (2021). Consumption of organic products in Romania in 2020. *Western Balkan Journal of Agricultural Economics and Rural Development*, 3, 35-49. <https://doi.org/10.5937/WBJAE2101035Z>